

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
194. (1260.) szám

BNR-valutaárfolyamok

	1 euró	4,2798 ▼
	1 amerikai dollár	3,1066 ▼
	100 magyar forint	1,5698 ▲

Aktuális

2

Halált oszt az iszap tenger

Három megyére rendelte el vészhelyzet kihirdetését tegnap az Orbán-kormány, egy magyarországi vörösiszap-tároló hétfői gát-szakadása miatt. Több mint egymillió köbméternyi szennyezőanyag öntött el három környező települést; öten meghaltak.

Kultúra

8

Művelődés faluhelyen

A Kovászna Megyei Művelődési Központ és Kovászna megye önkormányzata hetedik alkalommal szervezte meg az Őszi Közművelődési Napok nevű rendezvény-sorozatát, azzal a céllal, hogy a Kovászna megyei településeken, a kisközösségekben is fellendítsék a művelődési életet.

Média

9

Filmparadicsom Csíokban

Oktober 10-ig dokumentumfilm-központtá alakult Csíkszereda, elkezdődött ugyanis a VI. Film.Dok Magyar-Román Dokumentumfilm Fesztivál, az ország egyetlen, magyar nyelvterületen tartott, csak dokumentumfilmeket felsorakoztató fesztiválja.

Vezércikk

3

Machiavelli hagyatéka

Van-e kapcsolat etika és a politika között? A kérdésre a legcinikusabb, de az igazsághoz alighanem a legközelebb álló választ Machiavelli adja.

Salamon Márton László

A tizenhatodik században élt olasz író, politikus válasza: az erkölcsi elveket teljesen alá kell rendelni a célszerűség, a cél elérése által és érdekében diktált szempontoknak. (...) Ugye, milyen ismerős? ▶

Fogd a pénzt, és nyiss!

Ma dönthet a kormány a céget nyitni óhajtó fiataloknak ígért tízezer euróról

Mintegy tízezer eurós vissza nem térítendő támogatással segítené a kormány a fiatal vállalkozókat, ám a befektetők szerint ez kevés a boldoguláshoz. Az érdekképviseltek szélesebb körű segítségnyújtást szorgalmaznak az egész vállalkozói szektornak.

Kovács Zsolt, Totka László

▶ A gazdaságosztónzó intézkedések egy új fajtájáról tárgyal mai ülésén a kormány, mely mintegy tízezer eurós állami támogatásban részesítené azon 35 év alatti személyeket, akik saját vállalkozást indítanának. Az intézkedést pár nappal

ezelőtt „szellőztette” meg Emil Boc miniszterelnök, aki egy üzleti konferencián beszélt arról, hogyan segíti kormánya a befektetői tevékenységet. A tervezet szerint a fiatal üzletemberek egyrészt készpénzhez jutnának (melynek összege nem haladhatja meg a tízezer eurót), emellett állami garanciavállalással könnyebben vehetnének fel banki hitelt is – a vissza nem térítendő támogatásra egymillió eurót különítene el a kormány. A hírt megkeresésünkre Lakatos Péter képviselő, a költségvetési bizottság tagja is megerősítette. „Láttam a tervezet első olvasatában, és bár a kormány szerint még pontosításra szorul, már körvonalazódik egy olyan változat, amelyet a szerdai kormányülésen valószínűleg elfogadnak” – fogalmazott lapunknak.

Kérdésünkre, hogy nem megkésített-e ez a kezdeményezés, Lakatos elismerte, hogy hamarabb is el lehetett volna kezdeni, de ugyanakkor hozzátette, hogy

személy szerint nem ért egyet azzal, hogy a kereskedelmi tevékenységet folytatók is bekerüljenek a kedvezményezettek körébe. Szerinte mindenképpen szükség van a fiatal vállalkozók támogatására, legfőképp vidéken és a mezőgazdaságban lenne elengedhetetlen, emellett pedig közzgazdászként a gyártó- és szolgáltatótevékenységeket is előtérbe helyezné. „Az az érzésem, hogy túl sokan nem élnek majd ezzel a lehetőséggel, mert attól félnek, hogy tudják-e majd teljesíteni a megszabott feltételeket, és akkor kamatosztól kell visszafizetniük a támogatást” – adott hangot féltelmeinek Lakatos. **Folytatása a 6. oldalon ▶**

Kettest kapott Boc és Funeriu

„A nemzet napszámosai”. Mintegy nyolcezer pedagógus követelte tegnap a Boc-kabinet távozását

Fotó: Tofán Levente

ÚMSZ

▶ Csak szimbolikusan ugyan, de kíméletlenül megbuktatták tegnap a kormánypalota előtt tüntető pedagógusok több tantárgyból is Emil Boc miniszterelnököt és Daniel Funeriu oktatási minisztert. A Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége (FSLI) ál-

tal szervezett tiltakozó akció résztvevőitől a kormányfő kettes osztályzatot kapott az oktatás finanszírozására, a miniszter szintén kettest a tanügyi törvényre. A jegyek a térre elhelyezett két fekete táblára kerültek. A mintegy ötezer tüntető pedagógus így kívánta jelezni, nagyon elégedetlen a szociális helyzetével és a tanügyben

uralkodó állapotokkal. „A kétségbeesés kergetett minket az utcára. A tanárokat megalázza a jelenlegi korrupt hatalom. Üzenetünk az, hogy nincs tovább!” – jelentette ki a FSLI elnöke, Aurel Cornea. A szakszervezeti vezető szavait éljenzéssel fogadta a tömeg, amely percekig a kormány távozását követelte. **Folytatása a 7. oldalon ▶**

Függetlenek frakciója alakult

▶ Egész napos kötélhúzás lezárásaként a képviselőház plénuma tegnap megszavazta a házszabályzat módosítását, amely lehetővé teszi, hogy független honatyák hivatalosan elismert frakcióba tömörüljenek. A képviselőházi viszály másik vonulata a nyugdíjtörvény három héttel ezelőtti megszavazásának folyamánya, ugyanis az ellenzék azóta következetesen bojkottálja a csalással vádolt Roberta Anastase házelnököt. Mi több, tegnap reggel a PNL képviselőházi frakciója sikertelenül kérte egy vizsgálóbizottság felállítását, a tavalyi Ridzi- és Udrea-bizottságok mintájára.

3. oldal ▶

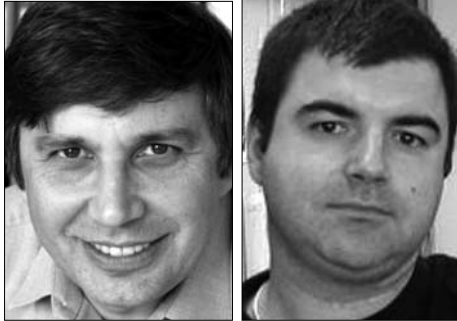
Emlékezés az aradi vértanúkra

▶ A hagyományokhoz híven idén is budapesti politikusok részvételével emlékeznek Aradon a 13 vértanú tábarnok kivégzésére. Ma Hende Csaba honvédelmi miniszter, Újhelyi István, az Országgyűlés alelnöke, Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár helyez el koszorúkat a Román-Magyar Megbékélési Parkban, illetve a vesztőhelyen. A megemlékezéseken részt vesz Markó Béla RMDSZ-elnök, kormányfőhelyettes, illetve Füzes Oszkár, Magyarország bukaresti nagykövete és Szilágyi Mátyás kolozsvári főkonzul – tájékoztatót Király András, az RMDSZ aradi szervezetének elnöke. „Más évekhez hasonlóan nagy számban várjuk az aradiakat” – tette hozzá a politikus. **7. oldal ▶**

Röviden

Odaítélték a fizikai Nobel-díjat

Andre Geim (*képiükön balra*) és Konstantin Novoselov (Kosztya Novoszelov) Nagy-Britanniában, a Manchesteri Egyetemen dolgozó tudósoké ítélték oda megosztva az idei fizikai Nobel-díjat – jelen-

tették be kedden a Svéd Királyi Tudományos Akadémián, Stockholmban. Geim tíz évvel ezelőtt élő békák mágneses térben való lebegtetéséért kapott holland kutatótársával citrom-Nobelnek is nevezett IgNobel-díjat.

Az ausztrálok is tartanak a terrortól

Ausztrália is figyelmeztette kedden állampolgárait a terrortámadások veszélyére Európában, 30 országra vonatkozóan. Hasonló intést először az Egyesült Államok, majd Nagy-Britannia, Japán és Svédország is közzétett.

Izrael kitoloncolt egy békeaktivistát

Izrael kedden kitoloncolt egy Nobel-békedíjas ír aktivistát, aki annak ellenére próbált a zsidó államba beutazni, hogy onnan egy korábbi bírói döntés értelmében 10 évre kitiltották. Mairead Corrigan Maguire-t kedden reggel felültették egy Nagy-Britanniába induló repülőjára. A 66 éves nő azért nem léphet be Izraelbe, mert rajta volt azon a Rachel Corrie nevű ír segélyhajón, amely júniusban megpróbálta megtörni a Gázai övezet izraeli blokádját.

Luzskov után a cár is távozik?

El kívánják távolítani a régi Moszkva legszébb látképeinek egyikét elcsúfító szobrot, amely Nagy Péter cárnak állít emléket. A 98 méter magas, 600 tonnás alkotás az elmúlt héten eltávolított polgármester, Jurij Luzskov nagyon közeli barátjának tartott Zurab Cereteli szobrász műve, és az orosz főváros lakói valósággal gyűlölik, elsősorban aránytalansága miatt.

Német iszlámisták halála

Nyolc német állampolgárságú iszlámista vesztette életét Pakisztán északnyugati részén egy amerikai rakétatámadásban. Közben újabb merényletet követtek el a Pakisztánból Afganisztánba utánpótlást szállító NATO-autókonvoj ellen. A torkhmi határátelőnél jelenleg száz teher szállító várja, hogy továbbindulhasson.

Éjszakai merénylet Londonderryben

Autóbomba robbant az észak-írországi Londonderry egyik bevásárlóközpontja közelében, egy bank előtt kedde virradó éjjel. A merénylet emberéletben nem okozott kárt, de az országban attól tartanak, hogy eluralkodnak a hasonló terrortámadások.

Tiltakozik a Habsburg-sarj

Az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult Ulrich Habsburg-Lothringen osztrák politikus, mert jogsértőnek találja azt az osztrák szabályozást, amely a valamikori és a jelenlegi uralkodóházak tagjait kizárja az elnöklétségből. Az első Osztrák Köztársaság alapításakor, 1920-ban az alaptörvény megalkotói fontosnak tartották ezzel is védeni a köztársaság intézményét a monarchia esetleges visszaállításától.

Halált oszt az iszapptenger

Öt halálos áldozatot követelt eddig a magyarországi környezeti katasztrófa

Három megyére rendelte el vészhelyzet kihirdetését az Orbán-kormány, egy magyarországi vörösiszap-tároló hétfői gátszakadása miatt. Több mint egymillió köbméternyi szennyezőanyag öntött el három környező települést; öten meghaltak.

A tragédia során száznál többen megsérültek, több embert pedig még keresnek a magyar hatóságok

Fotó: MTI

Hírösszefoglaló

► Eddig öt halottat követelt az a hétfői katasztrófa, amelynek során átszakadt egy északnyugat-magyarországi timföldfeldolgozó üzem iszapptárolójának a gátja. A halottak között kisgyerekek is vannak. A tragédia során száznál többen megsérültek, több embert pedig még keresnek, családok százait ki kellett telepíteni. A vörösiszap-áradás a Marcal folyó mellett a Rábát és a Du-

nát is elérheti. A budapesti kormány vészhelyzetet kihirdetését rendelte el Veszprém, Győr-Moson-Sopron és Vas megye területére. A helyszínre, Kolontár településre tegnap több magyar politikus – köztük Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes, Pintér Sándor belügyminiszter –

is odasietett. Illés Zoltán környezetvédelmi államtitkár olyan ökológiai katasztrófának minősítette a helyzetet, amilyen még sehol a világon eddig nem történt, és azonnali hatállyal felfüggesztette a tározót üzemeltető cég működését. A Magyar Alumínium Termelő és Kereskedelmi (MAL) Zrt. közölte, hogy a vörösiszap az EU hulladékszabványa szerint nem minősül veszélyes hulladéknak.

Magyarország eddig nem kért segítséget az Európai Bizottság katasztrófavédelmi megfigyelő és információs központjától a hétfői iszapömlés miatt – közölte kedden Ferran Tarradellas, a válsághelyzetek kezelésével és humanitárius segítségnyújtással foglalko-

zó EU-biztos, Krisztalina Georgieva szóvivője. A magyarországi segélyszervezetek viszont már megkezdtek szállítmányaik eljuttatását a helyszínre. Amint erre lehetőség nyílik, a biztosítók is megkezdik a károk felmérését.

Az összes magyarországi párt részvétét nyilvánította a katasztrófával kapcsolatban. Elsőként a szocialisták közölték, hogy minden eszközzel támogatják a helyi polgármestereket, aktivistákat, a katasztrófavédelmet, és a kormány partnerei lesznek a megoldásra vonatkozó intézkedésekben. Részvétét fejezte ki Göncz Árpád, volt köztársasági elnök, is a vörösiszap-lavina által sújtott helységek lakóinak és az áldozatok hozzátartozóinak. ◀

Románia figyeli folyóvizet

Romániában folyamatosan figyelemmel kísérik a folyóvizek minőségét a kolontári iszapömlést követően – közölte kedden a bukaresti környezetvédelmi minisztérium. A szakértők közleménye szerint a következő huszonnégy órában Románia területén a folyóvizek szennyezettsége nem fogja meghaladni a megengedett értékeket az iszapömlés miatt. Borbély László miniszter felvette a kapcsolatot az illetékes magyar hatóságokkal, amelyek arról biztosították, hogy a Duna romániai szakaszát jelenleg nem veszélyezteti a szennyezés.

Jugó évforduló, rossz szájjal

Gy. Z.

► Tegnap volt kerekén tíz esztendője, hogy eltávolították Szlobodan Milosevicset a hatalomból, de az évforduló alkalmából egykori ellenfelei keserű mérleget vontak az azóta eltelt időszakról. Jugoszlávia – és ezen belül Szerbia – államelnökét, a titói korok örökösét, erőszakkal kellett majdhogynem ki-

fűstöltni az államfői székből. Az akkori ellenzéki megmozdulások, tüntetések hőse az a választásokon győztes, mérsékelt nacionalistának számító Vojislav Kostunica volt, aki két és fél esztendőn át Jugoszlávia elnökeként működött, majd négy éven keresztül, egészen 2008 nyaráig, szerb miniszterelnök volt.

Ez utóbbi pozíciót – tizenkét hónap kihagyással – attól a

Zoran Djindjicstől örökölte, aki 2003. március 12-én merénylek gépfegyvertüzétől halt meg, s aki gyakorlatilag az akkor még közös államfőként működő Kostunica ellenében adta a jugoszláviai háborús bűnöket vizsgáló Hági Nemzetközi Törvényszék kezére Milosevicet. Kostunicának ez volt az első, de nem az egyetlen súlyos veresége. Szemtanúja lehetett Jugoszlávia teljes fölbomlásának: az országból előbb Szerbia-Montenegró szakadt ki, majd pedig az államalakulat végleg széthullott, és Belgrád egyedül maradt. Koszovó függetlenségének kikiáltását aktív politikusként már nem élte meg.

Tíz esztendővel a népfelkelés után azonban a szerbek úgy érzik, hogy mit sem gyöngült a korrupció, és ez súlyos akadálya a remélt csatlakozásnak is az Európai Unióhoz. A *Danas* című liberális belgrádi lap szerint olyan kicsi a különbség a Milosevics-éra és a mostani állapotok között, hogy kérdéses, van-e értelme egyáltalán megemlékezni 2000. október 5-ről. A szerbiai közvélemény hasonlóan érez. Egy közelmúltbeli felmérésben egy 1-től 5-ig terjedő skálán a Milosevics-rezsim 1,95-ös osztályzatot kapott, míg az elmúlt tíz év 2,32-t. ◀

Zoran Djindjics (jobbra) 2001-ben fogadta Orbán Viktort

Fotó: Gyulay Zoltán

Tokió és Peking újra tárgyal

ÚMSZ

► Ismét szóba állt egymással a japán miniszterelnök, Kan Naoto és kínai kollégája, Ven Csia-pao az Európai Unió és Ázsia csaknem negyven országa állam- és kormányfőinek brüsszeli csúcserkeztetén. A nézeteltérés a tengeri határok megvonásából származik, és egyik ország sem enged a saját álláspontjából, ami elvezetett a konfliktus kiszélesedéséhez. Egy japán diplomata nyilatkozata szerint Kan Naoto a hétfői hivatalos vacsora vegeztével csaknem fél órán át beszélgetett Ven Csia-paoval, és szóba került közöttük a szeptemberi 7-én történt tengeri incidens is. A japán parti őrség ugyanis a sziget körüli vizeken feltartóztatott egy kínai halászhajót, amellyel össze is ütközött. A kapitányt őrizetbe vették. A sziget körül vita valójában a nyersanyagkincs kitermeléséről szól. Mind Tokió, mind pedig Peking igényt tart a Kelet-kínai-tengerben elszórt lakatlan szigetláncolat feletti fennhatóságra, mivel hatalmas nyersanyagkészletek rejlenek a mélyben. Az Európai Unió égisze alatt létrejött beszélgetésen a két kormányfő megegyezett abban, hogy kapcsolataikat ismét a legmagasabb szintre emelik. ◀

Függetlenek frakciója alakult a képviselőházban

M. Á. Zs.

▶ Egész napos kötélhúzás lezárásaként a képviselőház plénuma tegnap megszavazta a házszabályzat módosítását, amely lehetővé teszi, hogy független honatyák hivatalosan elismert frakcióba tömörüljenek. Ioan Oltean ülésvezető „Yes!” felkiáltással nyugtázta, hogy a teremben jelen levő 171 honatya egyhangúlag megszavazta a módosítást. Cezar Preda demokrata-liberális képviselő szerint az a tény, hogy a plénumban az ellenzéki szociáldemokrata és liberális képviselők kivonulása ellenére megvolt a kvórum, azt bizonyítja, hogy a koalíció szilárd és összetartó. A tegnapi házszabályzat-módosítás lehetővé teszi a kormányt támogató Országos Szövetség Románia Haladásáért (UNPR) nevű pártba tömörülő honatyáknak, hogy képviseltesék magukat az állandó és különböző szakbizottságokban. Mint ismeretes, a múltban többször is történt erre vonatkozó kísérlet, ugyanis a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselői eddig sikeresen akadályozták meg a házszabályzatban a számukra elfogadhatatlan napirendi pontok felvételét.

Kakukk vagy feleség?

A szavazást követően Aura Vasile szociáldemokrata képviselő azzal vádolta a PD-L-seket,

Roberta Anastase házelnök mellett következetesen kiáll a pártja Fotó: Tofán Levente

hogy támogatják a „politikai vándorlást”, „sárba tiporják a demokráciát”, és megszegik az alkotmányt. „A fészket elhagyók javára módosították a házszabályzatot. Csak nehogy úgy járjanak, mint az a kakukk, amelyik saját tojásait hajítja ki a fészkekből abban a hitben, hogy azokat más tojja” – figyelmeztetett Aura Vasile. A PD-L-s Preda replikája sem késett, szerinte a „feleséget meg kell becsülni, mert különben elmegy” – utalva arra, hogy a most különálló frakcióba szerveződő függetle-

nek a két ellenzéki párt sorából kerültek ki.

Leszavazták az „Anastase-bizottság” felállítását

A képviselőházi cirkusz másik vonulata a nyugdíjtörvény három héttel ezelőtti megszavazásának folyamán, ugyanis az ellenzék azóta következetesen megtagadja a csalással vádolt Roberta Anastase házelnök elismerését. Mi több, tegnap reggel a PNL képviselőházi frakciója egy vizsgáló-bi-

zottság felállítását kérte a tavalyi Ridzi- és Udrea-bizottság mintájára. A testületnek az lett volna a tiszte, hogy vizsgálja, szabályos volt-e a nyugdíjtörvény megszavazása. A plénumban szavazásra bocsátott dokumentumra 116 képviselő adta le a voksát, 109-en támogatták az indítványt, és heten tartózkodtak. Egyébként a PSD szeptember 21-én a Legfelsőbb Bíróság és Semmitószék mellett működő ügyészségen jelentette fel Anastasét és Sever Voinescu képviselőházi titkárt, közokirat-hamisításért, munkahelyi visszaélést és megtévesztő nyilvános kijelentésért. A feljelentés nyomán bűnvádi eljárás beindítására számítanak a szociáldemokraták.

Aljas alkut ajánlottak?

A két téma – a függetlenek frakciója és Anastase felfüggesztése – közötti kapcsolatot erősítette meg Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök felszólalása is, aki közölte a plénummal, hogy a házelnök azzal az ajánlattal kereste meg a két ellenzéki pártot, hogy ha lemondanak a felfüggesztésére irányuló törekvésükkel, akkor a kormányoldal is lemond a függetlenek frakciójának létrehozásáról. „Egy személy érdekében képesek lennének megváltoztatni a demokratikus szabályokat. Mi ebben nem leszünk partnerek” – mondta Ponta, majd a teljes ellenzéki frakció kivonult az ülésteremből. ◀

Machiavelli hagyatéka

Salamon Márton László

Van-e kapcsolat etika és a politika között? A kérdésre a legcinikusabb, de az igazsághoz alighanem a legközelebb álló választ Niccolò Machiavelli adja. A tizenharmadik században élt olasz író, politikus alapművének tekintett *Il principe* (A fejedelem) című tanulmány központi kérdése ugyanis az, hogy hogyan tehet szert hatalomra egy politikai vezető, és hogyan tarthatja azt meg. A válasz: az erkölcsi elveket teljesen alá kell rendelni a célszerűség, a cél elérése által és érdekében diktált szempontoknak.

A világ a fejedelem szemében nem változik; az itt élő emberek sem rosszabbak, sem jobbak nem lesznek az idők folyamán. A fejedelem dolga, hogy ezekkel az emberekkel a legjobb eredményeket érje el, de ne foglalkozzon se a neveletésükkel, se a felvilágosításukkal, ugyanis a fejedelemnek nem érdeke, hogy alattvalóit megvilágosítsa. Machiavelli felsorolja, melyek a legmegfelelőbb eszközök az állam megszerzésére, fenntartására és megvédésére. Mint mondja, a hatalom megszerzésére és megtartására a legjobb eszközök az erőszak és a háború.

Machiavelli kitér arra is, hogy melyek a fejedelem ideális tulajdonságai. (Idézett műve azóta is a modern vezetésstudományi munkák alapforrása.) A hatékony vezető személyiségei között sorolja fel a következőket: 1. legyen kész arra, hogy a „nagy emberek” viselkedését, tetteit utánozza, 2. legyen képes bemutatni, hogy a kormányzás miért és miképpen szükséges a népjóléthez például azáltal, hogy a gyepöl elengedésével átmenetileg szabad utat enged a csöcseléknek, 3. vegye tudomásul, hogy a kegyetlenségek és a bűn a hatalom és a stabilitás fenntartásának szükséges eszközei.

Szerinte a fejedelemnek azon kell lennie, hogy könyörületesnek, vallásosnak, becsületesnek és erkölcsösnek tűnjék. Am a hatalomgyakorlásban eme erények egyikének birtoklása sem válik a fejedelem előnyére, hanem éppen hogy hátráltatják, akadályozzák, ellehetetlenítik őt ebben.

És végül Machiavellitől származik az a tanács is, hogy krízishelyzetben az erősen céltudatos, hidegen hatékonysággal végző vezetés lehet csupán sikeres. S természetesen úgy, hogy akár személyi manipulációk, akár formális hatalmi viszonyok révén a vezető bebiztosítja magát, hogy a vezetettek semmiben nem akadályozzák. Ilyenkor előfordulhat, hogy a hatalom mesterségesen igyekszik a krízishelyzet ismételt előidézésével, ellenségekkel keltésével manipulálni a népet. Manipulációs eszköztárát kiegészítve a szintén nem napjaink vezetési találmányai közé tartozó „oszd meg és uralkodj” elvével.

Ugye, milyen ismerős?

Tanügyi törvény: minek sietni?

ÚMSZ

▶ A szenátus oktatási bizottsága tegnap úgy döntött, hogy az előre megszabott menetrend szerint folytatja a tanügyi törvény vitáját annak ellenére, hogy egy nappal korábban Emil Boc miniszterelnök leszögezte: ha tíz napon belül nem véglegesítik a jogszabályt, a kabinet felelősséget vállal érte a parlament előtt. Mihail Hărdău, a testület demokrata-liberális elnöke elmondta, november 10-ig elkészíti a szakbizottsági jelentést, és ennek érdekében a következő időszakban „erőltetett menetben” folytatják a tanügyi törvény vitáját. „Attól függetlenül hogy most, vagy csak decemberben fogadják el a parlament a tanügyi törvényt, csak 2011. szeptember elsejétől lehet majd alkalmazni” – bírálta Emil Boc miniszterelnök sietségét a volt oktatásügyi tárcavezető. A szakbizottság jelenleg a 330 paragrafusból álló törvény egyharmadánál tart. Hátravan még a felsőoktatással, illetve a pedagógusok jogállásával foglalkozó rész. A tervezet vitájának elhúzódása mellett gondot jelent az is, hogy a testület korábban gyakorlatilag „átugrotta” azt a paragrafust, amely a földrajz és a történelem oktatási nyelvét rögzíti. ◀

Afganisztánból hazaszállították az elhunyt román katonákat

ÚMSZ

▶ Hazaszállították tegnap annak a két román katonának a holttestét, akik pénteken haltak meg Afganisztánban, amikor járműjük közelében pokolgép robbant. Az Otopeni-i repülőtéren megtartott ceremónián a családtagok mellett részt vett Gheorghe

Marin admirális, a román szárazföldi csapatok vezérkari főnöke és Mark Gitenstein, az Egyesült Államok bukaresti nagykövete. „Marius Florin Sfecheș és Cristian Petru Filip jó románok voltak, akik büszkén vállalták a katonák veszélyes küldetését” – fogalmazott a vezérkari főnök. A két áldozat október 1-én vesztette életét az

afganisztáni Zabul tartományban, amikor Humvee típusú gépjárműjük ráhajtott egy házi készítésű robbanószerkezetre. Afganisztánban jelenleg 1663 román katonai teljesít szolgálatot, közülük 1655-en a NATO vezette nemzetközi biztonsági erők (ISAF) kötelékében. Eddig összesen 17 román katonát hunyt el Afganisztánban. ◀

Immár tizenhét, az afgán hadszíntéren elhunyt román katonák koporsóját „fogadták” gyászoló hozzátartozók Fotó: Mediafax

Román lapszemle

Idén a Romániába látogató turisták közel 95 százaléka Európából érkezett, akik közül a magyarországiak vannak túlnyomó többségben (38,8 százalékban). Őket számbelileg a bolgár (18,8 százalék), illetve a német (8,8 százalék) üdülőni ille követik – derült ki az Országos Statisztikai Hivatal felméréséből. (Evenimentul Zilei) ▶ A Harghita megyében élő románok egyötödének nincs képviselője a helyi önkormányzatokban, mivel a választások során a román pártok „hiúságból” nem szövetkeztek egymással, és így elősegítették a magyar érdekképviseletek térnyerését. (Adevărul) ▶ Az egyetemek nepotizmustól és plagizálótól való megtisztítására szólította fel a rektorokat Daniel Funeriu, oktatásügyi miniszter. A tárcavezető ugyanakkor számúzná a felsőoktatási intézményekből az átmenő jegyekért és a bentlakási helyekért adott kenőpénzt is. (Curentul)

Lap-top

A nap címe. Az italozás menti meg Romániát, *Gándul*.

Magyarázat. „Nincs kibírhatatlan válság, csak nem ittál eleget”. Ez a filozófiája Marius Nițu, a lap publicistája szerint a recesszió elleni küzdelemnek Romániában. A szerző a statisztikai intézet legfrissebb adataira utal, melyekből kiderül, hogy a romániaiak idén, a válság második évében – összkiadásaikhoz arányítva is – többet költöttek szeszes italra és dohányra, mint 2007-ben. Eszerint inkább az élelemre, ruházatra, lakásfenntartásra fordított összegekből faragtak le, hogy a szenvedélyekre jusson. „Utánunk az özönvíz” – mondják a románok, majd felhajtának még egy pohárral. „Az adatokat nézve megesküdnénk, hogy a kormány nem az Első ház, hanem az Első vodka elindításával küzd a válság ellen” – mondja Nițu.

Inkognitó. A *Románia liberă* lassan az egyetlen napilap Romániában, amelynek munkatársai nem íróasztalnál ülve szerzik meg az anyagaik megírásához szükséges információkat, hanem terepre is járnak. Mi több, műfajt is teremtett idehaza azzal, hogy riporterei inkognitóba bújva indulnak útnak, s szállítják a jobbnál jobb leleplező cikkeket. Legutóbb arra derítettek fényt, hogy Teleorman megyében a húskereskedők a beteg, sőt döglött állatok húsát is felvásárolják a falusiaktól, s ez a piacokról a városiak asztalára került. A lap egyik riportere egy két-száz kilós felpuffadt tehénről kötött üzletet az egyik kupeccel.

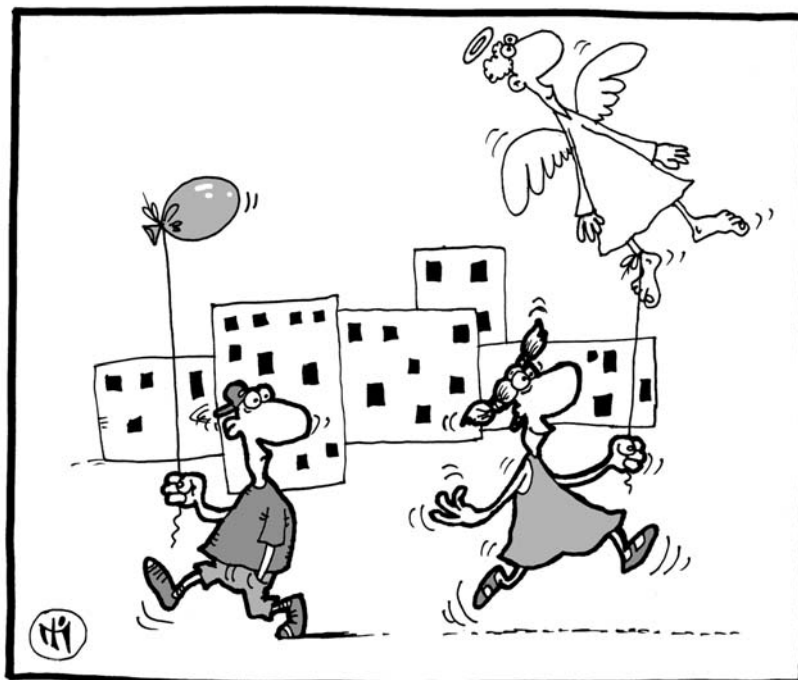
Már mozdonyt is? Az *Evenimentul zilei* szerint egy vasúti relikviákat gyűjtő német üzletember azzal vádolja Adrian Gurzău demokrata-liberális képviselőt, hogy eltulajdonított tőle fél tucat, 1930 előtt gyártott gőzmozdonyt. Eddig is tudtuk, hogy ezek lopnak, na de mégis...

A nap álhíre. Miközben a nemzeti liberálisok parlamenti sztrájkot hirdettek, a hiányzók listáját évek óta vezető elnökük, Crin Antonescu a tiltakozás szokatlan módját választotta: váratlanul járnai kezdett az ülésekre.

Minden napra egy mondas

Bármely egyszerű probléma megoldhatatlan-ná fejleszthető, ha eleget tőprengünk rajta. Ismeretlen

Gyermekjátékok

Horváth István

Ígérni nehéz

SZELLEMLIDÉZÉS

„Nem ismerek különbséget a magán- és politikai becsület között.” Erről a mondásról már biztosan tudjuk, hogy a Széll Kálmáné. Szép és becsületes jelszó. Annak idején annál nagyobb tetszéssel fogadták, mert a magyar politikai élet legújabb korszakában a magyar közélet vezetői szemtelen jezsuitizmussal emelték érvényre azt az elvet, hogy más beszámítás alá esik a privát és más alá a politikai becsület. Széll Kálmán, mint az egy becsületes államférfiúhoz illik, nem osztja a politikai kufárok elvét, nem tesz különbséget becsület és becsület között. Szép nyilatkozat volt, s őszinteségében nem akarunk kételkedni. Azelőtt és azóta is sok szép nyilatkozatot hallottunk a kormányelnök úrtól. Valóban, annyi szépet nem mondott és nem ígért még kormányelnök, mint ő. Mintha az elnémult Apponyi szerepét óhajtaná betölteni, minden beszéde telve van tetszetős teóriákkal, hatástkeltő szólamokkal, nagyszerű ígéretekkel. Vajon ismeri-e a kormányelnök úr az „ígérni nehéz” mondást?... Ha ismeri, bizonyára igaznak tartja. Ezt elvárhatjuk attól az államférfitől, aki a becsület fogalmát olyan kifogástalanul precizizálta. Megkérdezzük pedig ezt azért, mert a miniszterelnök úr szép ígéretei nagyon is összehalmozódottak már, s teljesítésüket nehezen várjuk!... „Törvény, jog és igazság.” Minden ígéretnak ez volt az alapja, s minden ígélet között ez okozott legnagyobb örömet. De talán ideje volna az ígélet beváltására gondolni! Hiába tesszük fel a legjobb, legrózsaszínűbb szemüveget, nem látjuk azt a változást, melyet a „törvény, jog és igazság” uralmának szükségzerűleg elő kellett volna idézni.

Ady Endre: Törvény, jog és igazság, Debreczeni Hírlap, 1899. február 23.

Retorikai fogás

A bűnös Budapest ócska rémképe kísértett, úgy tűnik, a most győztes magyar kormányzópárt nyugtalan éjszakáiban, bírvágytól buzgó napjaiban. Budapest – csak ebben a pillanatban, amikor Tarlós papa győzött – vált a nemzet fővárosává, a kormányfő győzelmi beszédében szentesítve. Hiszen aki liberális, mi több, neoliberalis, e logika szerint az nem is tagja/lakója a (fő)városnak, országnak, nemzetnek, az az egész bolygó lépfenéje. Tarlós tarolt, beülhet végre a főpolgármesteri székre, rendet teremthet, felszámolhat korrupciós góccokat, BKV-végkielégítőket, bosszút állhat, Mátyás királykodhat, a nagy igazságosztó szerepében tetszeleghet. Csak egyet nem tehet: áruházban nem járhat-kelhet a kerületekben. A rengeteg plakátról azonnal felismerhetik önelégült arcát. Ellentétben a győztesekkel, mi sokszázan, ezren, millióan mindig is a magyar nemzet fővárosának tartottuk Budapestet, és még metaforaszinten sem hittük, hogy idegen lehet attól a néptől, mely magyarrá tette a legnagyobb várost. Lehetett bármiféle kormányzat hatalmon, Budapest mindig szellemi és kulturális fővárosa volt a magyaroknak, ott dőlt el a politika és a gazdaság, a szellemi élet minden fontos kérdése, onnan jött a megújulás irodalomban, muzsikában, technikában vagy sportban.

Nekünk a legfontosabb volt a szülőváros mellett, még akkor is, amikor tiltották, leírni alig engedték különféle múlandó cerberusok. Innen csempészünk könyvet, lemezt, olykor élelmet, hiánycikket, ide szaladtunk, ha történelemszerű fontos okmányra volt szükségünk a levéltárakból, könyvtárakból, itt kaptuk meg a tiltott könyveket, ide mentünk, ha színházat akartunk látni, tűzijátékot, híres együttest. Itt erősítettük megintott etnikai önbizalmunkat. A rendszerváltás után bennünket, erdélyi magyarokat innen támogattak leginkább, ide pályázhattunk sikerrel, és ebbe a városba vágyott a legtöbb erdélyi magyar, mert ezt tekintette történelmi legfőbb fővárosnak, mindenféle trianonok dacára. Itt anyanyelvünkön szigorodott a rosszul parkolásért bennünket büntető rendőr.

És ekkor jön egy csoport, aki szerint Budapest csak akkor a nemzet fővárosa, ha ő narancssárgázhatja át a városvezetést. Igazi szűkkeblűség. Igazi pártarrogancia. Még példázat szintjén is ostoba csúsztatás. Hiszen O. V. pontosan tudja, hogy a politikai szerencse fölöttébb forgandó, ma a „Fidesz-nemzet” fővárosa, holnap bármely párt ugyanilyen nagy hangon tagadhatja a Fidesz-identitást.

Az ország és a nemzet fővárosa 1848 óta mindig egybeesett, akár tetszett, akár nem a kis- és nagyhatalmakkak...

Sebestyén Mihály

Óda a pálinkáról

Elmúltak hát a vidám szüreti napok, október van. Hétfőn elzárta a csapokat az Októberfesten is, amelynek elnevezése – tekintettel arra, hogy a nagy müncheni sörvidgalom valójában szeptemberre esik – nagy feladvány. (Ez legalább olyan rejtély a mai korosztályok számára, mint hogy mitől októberi a nagy októberi szocialista forradalom, hiszen az Aurora ágyúja 1917-ben november 7-én sült el, jelet adva a Téli Palota legújabb kutatások szerint sosemvolt ostromára. A pravoszláv naptár miatt van így, persze, no de mi a helyzet Münchennel?) Szóval ősz derekán járunk, így aztán eljött az ideje, hogy végre a legmagyarabb magyar italt töltsük poharainkba. Hívős-borongós napokon az a legjobb, belülről melegít (egy közepszerű magyar író azt mondta róla,

hogy „folyékony kabát”), meg is ünnepelehetjük, mert megérdemli, elvégre hungarikum a javából: éljen tehát a pálinka! Jóllehet egészségügyi szakemberek korábban azon keseregtek, hogy a magyar túlságosan is szeret alkoholisálni, de gaszt-

ronómusok mindjárt hozzátették, hogy eme népbetegség ellen a leghatékonyabb módszer a nemes bor, amit nem védelni kell, hanem érzékkel izlelgetni. A legújabb felfedezés mi is lehetne más, mint az igazi gyümölcsből, magyar földön hókuszpókusz nélkül lepárolt pálinka?

De mit is monddok? Mindenféle hókuszpókusz nélkül? Jaj, dehogynem! A pálinkafőzésnek igenis meg kell adni a módját, megfelelő cefreérelés után csodálatos rézüstök kellene, tekergető csövek a desztillátum hűtéséhez, és a kóstoláshoz is az illó pohár. Viszont nem lehet benne semmi oda nem illő anyag, legfőképpen például cukor. Hatalmas tudomány ez, amelyet magyar földön egykoron minden háznál jól ismertek. Majd beköszöntött a fináncok aranykora, merthogy a pálinkafőzés állami monopóliummá avanszált. Azt nem véletlenül írom, hogy magyar földön, mivel tudvalévő, hogy a magyar ember ma is képes (a szó minden értelmében) párlatokat készíteni, de azért nem úgy van ám

az teljesen! Az Európai Unió bővítési folyamatában Magyarország sikerrel kérelmezte, hogy a pálinka névvel illetett ital csakis magyar földön szüretelt (lehullott) gyümölcsből, magyar földön készülhessen. Így aztán jutott egy kicsi belőle jóformán minden ket-

Az Európai Unió bővítési folyamatában Magyarország sikerrel kérelmezte, hogy a pálinka névvel illetett ital csakis magyar földön szüretelt (lehullott) gyümölcsből, magyar földön készülhessen.

tős állampolgárságra jogosult személynek is, de például a szlovákok hiába érveltek azzal, hogy a szó az ő nyelvükből ered, azért a mégsem ugyanaz: a szó elillan, a pálinka zamata még sokáig megrögzül az ember nyelvén, és az erejét is érezzük a nyelvcsövön. (Bár amelyik nem mar, hanem bársonyosan sima, az könnyen lecsúszik, hogy jó gyomrot csináljon.) Itt, Romániában is csak palinca készülhet, s hát hol marad a juica a jó kis kisüstitől? Szerbiában pedig pelinkovacot iszik, aki nem is tudja, mi az igazi.

Amúgy a fináncok. Néhány esztendeje a Budai Várban, a hagyományos budapesti pálinka- és kolbászfesztiválon – az idei ünnep bár holnap kezdődik (elvégre október 6-án pálinkával koccintson a magyar, ne sörrel), a hi-

vatalos megnyitót viszont csak pénteken tartják – a változatos kóstolási lehetőségek mellett a reneszánsz hangulatban megmerítkezők a magyar vámosok standján láthattak egy rézből készült nagyon ügyes kis szerkezetet: egy asztali pálinkafőző alkotmányt. Akkor még a birtoklása is szabálysértésnek számított, a hatóságok elkobozták (szlovén gyártmány volt), de immár második hete, hogy a saját termését Magyarországon bárki szabadon lepárolhatja, nem kell bérfőzdébe adni a cefrét. (Milyen kár, hogy a sok elkobzott cuccot megsemmisítették, most milyen üzletet csinálhatnának a fináncok a készlet kiárusításával...) Jaj de nagyon prűszköl is érte a szakma – igazán példát vehetnének a borászoktól, akik nem ágálnak ennyire a házi bor ellen –, amely valóban tiszteletre méltó eredményeket ért el: mára már a fiatalok körében is sikk lett skót whisky vagy lengyel vodka helyett valódi magyar pálinkával koccintani. A múlt század első felében a walesi herceg még a „bárackot” tette népszerűvé, ma már készülő gesztenyéből, bodzából s még annyi minden másból is. Ami engem illet, a fűrtös meggyre esküszöm. S bár szentségtörés: mélyhűtőben tartom.

Gyulay Zoltán

Fogd a pénzt és nyiss (céget)!

Folytatás az 1. oldalról

Mint megtudtuk, az RMDSZ javaslatára a kormány további vállalkozás-támogató programokat, illetve könnyítéseket mérlegel. „Nagyon sokat beszélnek a visszaforgatott profitadó-mentességről, ezt azonban nagyon nehéz kis és közepes vállalkozások esetén gyakorlatban alkalmazni – magyarázta Lakatos. – Ehelyett szorgalmazza az RMDSZ az úgynevezett szupergyorsítást az amortizáció esetén: vagyis az elhasználódó eszközök két év alatt történő jóváírását a költségekből. Tehát ha 2011-ben valaki egy eszközt vásárol (aminek meg van szabva jelen pillanatban az amortizációs ideje), az a vásárlás évében ötven százalékban, 2012-ben pedig további ötven százalékban amortizálhatja az állóeszközt, vagyis két részletben költségként írhatja le a beszerzési árat.” Ilyen körülmények között a hazai vállalkozó ugyanazt az adómentességet élvezné, mint a visszaforgatott profit esetében, azonban sokkal egyszerűbben megoldható. Ráadásul az eszközállományba szükséges beruházásokat már év közben meg lehet ejteni.

Felmerülő kételyek

„Természetesen jó ez a gazdaságserkentő intézkedés, de azt is meg kell vizsgálni, hogy milyen pénzalapokból fedezik ezt a tevékeny-

séget, pontosabban azt, hogy mennyi pénzt szánnak erre a célra, mert tudomásom szerint nem túl nagy az összeg, tehát ettől nem várható nagyarányú gazdasági fellendülés” – fejtette ki az ÜMSZ-nek Bagoly Miklós. A Kovászna megyei Asimcov Kistérségi és Közepes Vállalkozások Szövetségének elnöke hozzátette: jobb lett volna megelőzni ezt az állapotot, és nem kellett volna a minimáladóval megnyomortani azokat a cégeket, amelyek addig tengődtek. Az érdekvéviselő üdvözlözte az átalányadó eltörlését, de nem ért egyet Emil Boc azon kijelentésével, hogy a minimáladó bevezetésével „kita-karították” azokat a cégeket, amelyek rossz adófizetők voltak. „Semmit nem ért ez a takarítás, hiszen tulajdonképpen az államot nem érintette az, hogy voltak inaktív, vagy kevésbé aktív cégek, viszont ezen cégek megszűnésével az érintett vállalkozók és alkalmazottaik munkanélküliek lettek, akiknek a szociális támogatását most az államnak kell megfizetnie” – érvelt Bagoly. Szerinte átfogó adóreformot kellene bevezetni, amely vállalkozásra serkent, hiszen nem elég tízezer euróval ösztönözni ezt a tevékenységet, ehhez egy általános vállalkozóbarát környezet is szükséges. Mint megtudtuk, az Asimcov öt-száz tagjának mintegy negyven százalékát a 35 év alatti fiatal cégtulajdonosok teszik ki.

A kormány reményei szerint a támogatás maradásra bírja a távozással kacérkodó fiatal vállalkozókat

Mindenkinek nehéz

Lakatos Péter is úgy látja, hogy a jelenlegi helyzet nem nagyon kedvez semmilyen vállalkozásnak: nemcsak a fiataloknak, hanem mindenkinek nehéz talpon maradni. Véleménye szerint ezen a kedvezőtlen helyzeten egyszerű és végrehajtható vállalkozást támogató intézkedésekkel lehetne változtatni, például a munkaadókat kevésbé terhelni hatalmas társadalom-

biztosítási hozzájárulásokkal – amit már sikeresen alkalmaztak másutt, így Magyarországon is.

Félelem a korrupciótól

Egy lapunk által megkérdezett harminc év körüli, vállalkozni vágyó elmondta, hogy hallott a tízezer eurós támogatásról, azonban tart attól, hogy a programra előirányzott összegekhez egy „egyszerű” vállalkozó nem férhet hozzá. „Félő, hogy az

összeg elvész a kormány és klientúrája, a tűzhöz közeli vállalkozók zsebében – fogalmazott. – Talán ez is egyike lesz azon szemfényvesztő látványintézkedéseknek, amelyek a megnyomortított vállalkozói szférából csak néhányaknak segíthet.” Bár elismerte, hogy az összeg kezdőlélekét adhat, úgy véli, egy versenyképes vállalkozás kialakításához édeskevés – számos egyéb támogató intézkedésre is szükség lenne.

Viszlát, Románia!

Nyilatkozónk megerősítette azt a széles körben elterjedt nézetet, hogy a jelenlegi kilátástalan gazdasági helyzet és a korrump politikai légkör hatására sokan inkább külföldön próbálnak vállalkozni. A legutóbbi „trend” szerint például romániai cégek ezrei települnek át a szomszédos Bulgáriába, mivel a Duna túlsó partján levő országban sokkal kedvezőbb az adórendszer és a bürokrácia is visszaszorulóban van. A profitadó a romániai 16 százalékkal szemben csupán tíz százalékos, de alacsonyabb, csupán húsz százalékos a hozzáadottérték-adó (TVA/áfa) is – emellett a cégalapításhoz szükséges alaptőke mindössze egy euró (a hazai 200 lej helyett), és a vállalkozást is hamarabb, egyetlen hét leforgása alatt be lehet írni. Bár hivatalos adatok nem léteznek erre vonatkozóan, a *Mediafax* a bolgár médiára hivatkozva a napokban arról írt, hogy már 2500-ra tehető a délebbre települt román cégek száma, amelynek első célpontja a román határhoz legközelebb eső Rusze városa. Sokan csak „postáláda-céget” alapítanak Bulgáriában (ami azt jelenti, hogy csak a székhelyet, a tevékenységet nem helyezik át másik országba, így annak törvényei szerint adóznak) –, számukra a nagyobb nyereség mellett csábító az is, hogy kiszámíthatóbbnak tűnik a szófiai törvénykezés. ◀

Röviden

Csökkenhet az adó

A szenátus költségvetési, pénzügyi és bankügyi bizottsága tegnap megszavazta a személyi jövedelemadó 16-ról 10 százalékra való csökkentését – adta hírül az *Agerpres*. Az intézkedés kezdeményezői azt remélik, ettől megnő Románia vonzereje a külföldi befektetők szemében, illetve megélénkül a gazdasági fejlődés. A felsőház annak ellenére hozta meg a döntést, hogy a Pénzügyminisztérium képviselői 5,2 milliárd lejes költségvetési hiányt prognosztizáltak arra az esetre, ha a csökkentés megvalósul.

Unióból elégtelen

A központi adminisztráció megreformálására készítet az a tény, hogy a Románia számára rendelkezésre álló közösségi alapok mintegy 95 százaléka felhasználatlanul marad – mutatott rá Joost Kuhlmann, az Európai Bizottság térségért felelős igazgatója tegnapi bukaresti látogatásán. A tisztségviselő úgy véli, a közintézmények sikeres adminisztrációja a hatékony struktúrák hiányán múlik.

„Olajozott” rozsdauzlet

ÜMSZ

Mivel másfél hónap múlva befejeződik a roncsautó-program, igyekezniük kell azoknak, akik profitálni szeretnének használt gépkocsijukból. Amint a roncsautó-program alkalmazottai beszámoltak róla, az utóbbi időben aktívabbá vált az értékpapárokkal való kereskedés, de az utolsó száz méteren az érdeklődés tovább növekedésre számítanak. Mint mondják, sokan spekulatív célokkal várokoztak mostanig, hogy minél

nagyobb nyereségre tegyenek szert az autózúztól, vannak azonban olyanok is, akiknek eddig nem sikerült begyűjteniük az új autó vásárlásához szükséges értékpapárokat, és egy kedvező ajánlatra várnak.

Az eddig kibocsátott közel 174 ezer értékpapárból 134 ezret beváltottak már: több mint 45 ezer új gépkocsit vásárolva. A programot lebonyolító Környezetvédelmi Alap számításai szerint még mintegy negyvenezer értékpapár „rostokol” felhasználat-

lanul a piacon. A hivatali igyekezetre szólított fel minden érdeklődőt, hangsúlyozva: van pénz, a november 23-i határidőig mindenkit várnak, azt követően azonban a jegyek értéküket veszítik.

Borbély László környezetvédelmi miniszter szerint a sikeres programot jövőre is folytatják. A tárca vezető ismertette: amennyiben az Európai Unió hatósági rábólintanak, az intézkedést 2011-ben a traktorokra és mezőgazdasági gépekre is kiterjesztik. ◀

Még bő egy hónapig, utolsó száz méteren dübörög a romániai roncsautóprogram

Fotó: ÜMSZ/archív

Átrendeződik a hitelpiac

Hírösszefoglaló

Az Európai Bizottság (EB) pontosításokat kért a román hivatalos szervektől azt illetően, hogyan alkalmazzák az ország belső törvénykezésében az uniós fogyasztóvédelmi normákat. A lakossági hitelezésre vonatkozó idejű 50-es számú sürgősségi kormányrendelet akár szabálytalansági eljárást is vonhat maga után – mutattak rá a *Mediafax*-nak nyilatkozó kormányzati források.

Mint azt a hírügynökség már augusztus folyamán jelezte: a pénzügyi intézetek az EB szerveihez fordultak annak érdekében, hogy az ország hitelmegállapodási szerződésébe foglalják bele az 50-es kormányrendelettel kapcsolatos kitételeket is. Ennek értelmében a rendelet előírásait nem alkalmazzák a már folyamatban levő hitelszerződésekre.

Az uniós mintára hozott intézkedés legismertebb része, hogy erősítene a banki transzparenciát (vagyis előírja a kamatszámításnak pontosan megszabott, fix referenciákhoz való kötését), emellett pedig eltörlőné a büntetőkamatot azok számára, akik hamarabb

fizetnék vissza kölcsöneiket.

„Az úgynevezett banki marzsok egyáltalán nem olyan transzparenssek, mint amilyeneknek lenniük kellene és nem is válhatnak azzá, mivel egyidejűleg a profit és a kockázati küszöbök is tükrözik, mely ügyfelenként és pénzügyintézetenként változik” – mutatott rá Radu Ghețea, a Román Bankok Szövetségének elnöke, tegnap egy pénzügyi fórumon. Az előljáró hangsúlyozta, míg a fogyasztóvédelmi hivatal egy fix viszonyítási alapot követel, a banki kamatpolitikának mindig követnie kell a piacok alakulását, hisz egy hosszabb, például harminc éves lefutású kölcsön esetében előreláthatatlan változások történhetnek. Ghețea szerint a sürgősségi kormányrendelet nagy változásokat indított el a bankpiacon és az ügyfelek szemléletében egyaránt: míg a pénzügyintézeteknek most fel kell készülniük arra, hogy konkurensaiknál jobb ajánlatokat kínáljanak a „változóssá” váló klienseknek, a potenciális kölcsönfelvevők ezután alaposabban átgondolják majd a hitel visszafizetésével járó kockázatokat. ◀

Kettest kapott Boc és...

Folytatás az 1. oldalról

A lemondását követelő skandalásokra a miniszterelnök azzal válaszolt, hogy a kormányépület egyik oldalsó kijáratán távozott, úgy, hogy a tüntetők ne vegyék észre. Emil Boc a Legfelsőbb Bírói Tanács ülésére igyekezett.

A tüntetők a kormánypalotától a munkaügyi, illetve az oktatási minisztérium elé vonultak, egy gyászdíszes ritmusára menetelve. Mindkét miniszter fogadta is a szakszervezetek küldöttségét, ám a délután véget érő tárgyalásaik eredménytelenül zárultak.

A pedagógusok nem kímélték tegnap az államfőt sem. A Cotroceni-palota előtt két tanügyi szakszervezet, a Spiru Haret és a FEN tartott tiltakozó akciót. Itt 1500 tanár kért bérémelegést, illetve az elbocsátások leállítását Traian Băsescu-tól. „Rabszolgák vagyunk a saját or-

Sípall, dobbal... A Szabad Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége folytatni szándékszik a tüntetéseket Fotó: Tofán Levente

szágunkban” – hirdették a tüntetők plakátjai. A tömegben itt-ott felbukkant az államfő és a kor-

mányfő karikatúrája is, ám nem történtek incidensek, és nem hangzottak el obszcén szavak

sem. A szakszervezetek előre jelezték, tekintettel lesznek arra, hogy hétfőn elhunyt Traian Băsescu édesanyja.

„Együttérzünk az államfővel édesanyja elvesztése miatti fájdalomában. Azért jöttünk a hiavatal elé, mert Traian Băsescu egy személyben a kormányfő is” – magyarázta a Spiru Haret elnöke, Gheorghe Isvoranu. A tüntetők arra kérték az elnököt, hogy menesse a kormányfőt és az oktatási minisztert. ◀

Farkas Anna Lili szolidarizált a tanárokkal

„Parlamenti képviselőként, de sokkal inkább pedagógusként szolidaritást vállalok a tanárokkal” – mondta Farkas Anna Lili a Pedagógusok Világnapja alkalmával elhangzó tegnapi képviselőházi nyilatkozatában. Beszédében az RMDSZ-es képviselő a pedagógusok társadalomépítésben játszott értékteremtő, kultúraközvetítő, nevelő szerepét hangsúlyozta. „A Peda-

gógusok Világnapját jó lenne az ennek kijáró örömmel megünnepelni, de a bércsökkenések miatt idén a tanárok utcára vonulással emlékeznek erre. Ezen a napon elismerésünket kell kifejeznünk a nemzet szolgálói előtt, és hálával kell megemlékeznünk a pályánkat elindító nevelőinkről és példaként tisztelt pedagógusainkról” – hangsúlyozta a képviselő.

Lebuktak a „drogbárók”

Kovács Zsolt

► Egy szárazajtai magánház udvarán természetett vadkendert két háromszéki férfi. A Kovászna megyei törvényszéki ügyészség, illetve a háromszéki és brassói rendőrség kábítószerügyi osztályának dolgozói buktatták le a kábítószer-ültetvényt fenntartó férfiakat, miután párhuzamosan három lakásban tartottak rajtaütés-szerű házkutatást – tájékoztatott Buzsi Andrea. A háromszéki rendőrség szóvivője szerint egy lakatlan szárazajtai ház udvarán és annak padlásán találtak nagyobb mennyiségű kanabiszt. A házat ezelőtt öt évvel vásárolta a 32 éves sepsiszentgyörgyi N. Levente, de nem lakott benne, viszont az udvarán vadkendert termelt szárazajtai barátja, a 39 éves L. Árpád. A rendőrök az udvaron 78 darab kifejlett növényt találtak, amelyek elrendezése és gondozottsága arra mutat, hogy azt szándékosan termesztették. A magánház padlásán pedig jelentős mennyiségű szárított kanabiszlevélre, illetve töre bukkantak a nyomozók. A mérlegelés során kiderült, hogy a háromszéki férfiak összesen 26,3 kilogramm zöld, 10,3 kilogramm szárított kanabisznövényt és 4,65 kilogramm szárított kanabisztövet birtokoltak, ezek egy részét saját használatra szánták. Az ügyészség elrendelte a háztulajdonos N. Levente 24 órás előzetes fogva tartását, majd kiengedték, és szabadlábon védekezhettek, ellenben L. Árpád 29 napos előzetes fogva tartást kapott. Buzsi Andrea rendőrségi szóvivője szerint a két férfit tíz éve figyeli a kábítószer-bűnözéselhárító rendőrség, mivel tudják róluk, hogy fogyasztanak kábítószert. ◀

Az aradi vértanúkra emlékeznek

ÚMSZ

► A hagyományokhoz híven idén is budapesti politikusok részvételével emlékeznek Aradon a 13 vértanú táborkon kivégzésére. Ma Hende Csaba honvédelmi miniszter, Újhelyi István, az Országgyűlés alelnöke, Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár helyez el koszorúkat a Román–Magyar Megbékélési Parkban, illetve a vesztőhelyen. A megemlékezésen részt vesz Markó Béla kormányfőhelyettes, RMDSZ-elnök, illetve Füzes Oszkár, Magyarország bukaresti nagykövete és Szilágyi Mátyás kolozsvári főkonzul – tájékoztatott Király András, az RMDSZ aradi szervezetének elnöke. „Más évekhez hasonlóan nagy számban várjuk az aradiakat” – tette hozzá a politikus. A megemlékezések az arad-belvárosi római katolikus templomban tartott szentmisével kezdődnek, amelyet Potyó Ferenc pápai káplán, az Erdélyi Római Katolikus Püspökség általános helynöke celebrál. Ezt követően előbb a vesztőhelyen, majd a Szabadság-szobornál tisztelegnek a megemlékezők. ◀

Akik a szabadságért adták életüket

A magyarok szabadságküzdelmének elfojtására és a forradalom utáni megtorlásra emlékezett tegnap politikai nyilatkozatában Pető Csilla képviselő. „Ma nem annyira a harag, mint a dac és mindenekfelett a mártíroknak kijáró tisztelet kifejezője kell hogy legyen ez az emléknep” – jelentette ki a politikus. Szerinte a tragikus esemény legfontosabb üzenete az, hogy a szabadság eszméjének porba tiprása nem fegyverezte le az európai nemzeteket. „Ezért életünk végére gondolva, nemzeti hovatartozástól függetlenül mind a magyar, mind a román nemzetnek követnie kell a vértanúkat a hitben” – mondta Pető Csilla.

Évek óta a Szabadság-szobor uralja a Megbékélési Parkját Aradon Fotó: MTI

Csatlakozó okozta a tragédiát

ÚMSZ

► Egy klímaberendezés túlhevült dugós csatlakozójának meggyulladására okozta augusztus 16-án a giulești-i születésű tüzet, amelyben hat újszülött vesztette életét – derült ki abból a szakmai véleményezésből, amelyet tegnap kaptak meg az ügyben nyomozó ügyészek a Bányabiztonsági Intézetektől. A vádhatóság a munkaügyi fel-

ügyelőség jelentését, illetve a törvényszéki orvostani vizsgálat eredményét várja a dosszié véglegesítéséhez.

A tűzszerezés a tragédia napján azt feltételezték, hogy egy szakszerületlenül felszerelt klímaberendezés kellőképpen nem szigetelt elektromos vezetékai okozhattak rövidzárlatot. A vezeték egy préselt lemezből készült szekrény mögött futottak, ennek a tüze terjedt el, és lobbantotta lángra

a szülészeti kórteremben lévő műanyag inkubátorokat. Mint ismert, a tűzben öt kisbaba sebesült meg, közülük négyen már elhagyhatták a Grigore Alexandrescu kórházat, ahol a baleset után ápolták őket. Az ügyészek letartóztatták a baleset idején szolgálatot teljesítő szakápolót. A nő gondatlanságból elkövetett emberöléssel vádolják, mivel a tűz kitérőrekor nem tartózkodott a kórteremben. ◀

Röviden

Megszökött az enyedi börtönből

Megszökött tegnap a nagyenyedi börtön egyik foglya, ám rövid időn belül sikerült kézre keríteni. A Fehér Megyei Rendőrkapitányság szóvivője szerint a rab a gyulafehérvári vár javítási munkálataiban vett részt, amikor megszökött a felügyelet alól. A fegyőrök utánaerédtek, ám nem sikerült elkapniuk. Nemsokára bekapcsolódott az üldözésbe a helyi rendőrség, csendőrség és a börtön alkalmazottai is, így a szökött rabot sikerült egy órával később elfogni, és visszaszállítani a börtönbe.

Borbély elégedett a saucești-i gátnál folyó munkálatokkal

Jól haladnak a munkálatok a saucești-i gátnál – állapította meg tegnap Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter Bákóban, a munkálatok ellenőrzése után. Emlékeztetett, hogy júniusban a kormány a Környezetvédelmi Alapból a Szeret jobb oldalán fekvő településeket védő gát megépítésére 25 millió lejt különített el. Ezt az összeget szeptemberben további 8 millió lejjel egészítették ki. Az összesen 18 kilométer hosszú gátból eddig 10 kilométert sikerült megépíteni – mondta a miniszter. Bákói látogatása alkalmával Borbély László a helyi önkormányzatok képviselőivel és a minisztériumnak alárendelt intézmények vezetőivel tanácskozott, és figyelmükbe ajánlotta a Környezetvédelmi Alap legújabb programját: az integrált vízprogram pályázati kézikönyvét.

CCSB-felmérés: bevezetnék a halálbüntetést

Egy népszavazás esetén Románia lakosságának 50 százaléka a halálbüntetés bevezetése mellett szavazna, 42 százalék ellenezné, 1 százalék nem menne szavazni, a maradék pedig bizonytalan – derül ki a Társadalom- és Piackutató Társaság (CCSB) legújabb felméréséből. Ha arról lenne népszavazás, hogy a Székelyföld autonómiáját kérő magyarokat megfoszassák-e a román állampolgárságtól, 36 százalék támogatná az intézkedést, 46 százalék ellenezné. A felmérés szerint öt románból három úgy véli, hogy Romániában nem tartják tiszteletben az emberi jogokat.

Elkészült Bánság első lobogója

Sorin Fortiu történész, Aurelian Scorobete tervező, Bogdan Herzog üzletember és Ema Cenernescu temesvári lokálpatrióta összefogtak, hogy létrehozzák a Bánság első lobogóját: a zászlón zöld alapon fehér kereszt áll. A lobogó négyes felosztása a régióban élő négy nemzetiséget és a Bánság négy határát jelképezi: a Marost, a Tiszát, a Dunát és a Kárpátokat. A szín pedig a termékenység és virágzást. A történelem folyamán a Bánság a Magyar Királysághoz, az Erdélyi Fejedelemséghez, a Habsburg Birodalomhoz is tartozott az uralkodó viszonyoktól függően. Magyarok, törökök és osztrákok egyaránt birtokolták. Az 1920-as trianoni békeszerződés két részre osztotta, keleti fele Romániához, a nyugati Szerbiához került.

Magyarországról érkezik a legtöbb turista Romániába

Mintegy 11 százalékkal csökkent a Romániában elfoglalt szálláshelyek száma az első nyolc hónapban az Országos Statisztikai Hivatal (INS) adatai szerint. Ebben a periódusban összesen 5,19 millió külföldi turista látogatta meg az országot, ami 0,1 százalékkal kevesebb, mint tavaly. Legtöbbjük Európából érkezett (94,8 százalék), 60,3 százalék pedig valamelyik uniós tagállamból jött Romániába. Országokra lebontva Magyarországról érkezett a legtöbb turista, 39 százalékát képviselve az EU-s látogatóknak, őket követik a bolgár turisták 16,8 százalékban, a németek 8,8 százalékban és az olaszok 7 százalékban.

Röviden

Nemzetközi vándorlás és a falusi családok

A nemzetközi vándorlás hatásai a falusi családokra Romániában címmel tart előadást Neményi Ágnes, a BBTE egyetemi docense október 6-án, szerdán 18 órától az Erdélyi Múzeum Egyesület Közgazdasági, jogi és társadalomtudományi szakosztályának keretében, az EME székházában (Jókai/Napoca utca 2. szám).

Sárkányrajzolás Csíkszeredában

A Székely Nemzeti Múzeum idén első alkalommal csatlakozik az Angliából induló Nagy Rajzolás mozgalomhoz a Múzeumok Őszi Fesztiválja keretében. A kezdeményezés fő célja, hogy mindenkit alkotásra bírjon kortól, kényességtől, felkészültségtől függetlenül. Október 10-én, vasárnap 10 és 17 óra között a múzeumkertbe várják a látogatókat. A világszerte megrendezett esemény idén arra szólít fel, hogy hagyjunk nyomot a jövő generációi számára. A szervezők a jelhagyást egyenesen teremtésként értelmezik, és arra buzdítják a látogatókat, hogy elképzelésük, fantáziájuk szerint alkossanak múzeumőrző lényt: egy olyan csodasárkányt, amely őrt áll a múzeum kincsei felett.

Művelődés faluhelyen

Kultúrát „telepítenek” huszonhat háromszéki településre

Kovács Zsolt

A Kovászna Megyei Művelődési Központ és Kovászna Megye Önkormányzata hetedik alkalommal szervezte meg az Őszi Közművelődési Napok nevű rendezvénysorozatot. Imreh Marton István, a művelődési központ igazgatója lapunknak elmondta: a szombatig tartó rendezvénysorozat célja, hogy azokon a Kovászna megyei településeken, kisközségekben is fellendítsék a művelődési életet, ahová év közben nem jut el szinte semmilyen kulturális esemény. Ugyanakkor minden esetben figyelembe vették azt, hogy milyen jellegű rendezvényt – színházat, bábszínházat, író-olvasó találkozót, néptáncot, operettet, dzsesszkoncertet vagy fotó- és plakátkiállítást – igényelt egy helyi közösség. Az így összeállt programot pedig egy hét alatt 26 településre viszik el, ez összesen 38 programponthoz jelent, amelyekre mind ingyenes a belépés. A vendéglátó helyi közösségek, önkormányzatok vagy civil szervezetek mindössze annyit kellett vállalniuk, hogy biztosítsák az előadók szállítását és étkeztetését. A rendezvénysorozat keretében tegnap felavatták

Demeter János, a Kovászna megyei tanács alelnöke (jobbra) nyitotta meg Kolumbán Hanna kiállítását

a szervező Kovászna Megyei Művelődési Központ új székhelyét is. A központ eddig a Román Nemzeti Bank volt székházában működött, de az épület tulajdonáért az épület tulajdonáért az ortodox egyház és a háromszéki önkormányzat, ezért jobbnek látták biztonságosabb helyre költözni. Az intézménynek a háromszéki önkormányzat adott székházat a felújított Bazár soron. Az új épület belső udvara ki- sebb rendezvények lebonyolítására is alkalmas, tegnap például ott lépett fel a Kele- kótya Együttes, a Százlábú

Néptánc Együttes és a Tiberius Vonósnégyes. A helyi előadók operett-részleteket énekeltek, illetve humoreszt tartott a Szomszédnéni produkciós iroda. Az új székházat tegnap a központ munkatársa, Kolumbán Hanna plakátkiállításával nyitotta meg.

Demeter János, a Kovászna megyei tanács alelnöke megnyitó beszédében kifejtette, a fiatal képzőművész plakátjai már valóságos brand-ként ismertek, amelyek jól kommunikálnak a maguk vizuális eszközeivel. A következőkben Baróton

és Sepsiszentgyörgyön is megtartják a *Miért nincs székely irodalom, mikor van?* című író-olvasó találkozót, amelynek meghívott vendégei Fekete Vince és Sántha Attila. Majd pénteken a száz éve született Faludy Györgyről emlékeznek meg, *Kegyetlenül szabad vagyok* címmel. A Visky Árpád színjátszó kör is több helységben bemutatja előadását, melynek címe *Szegény Dani-el*. A rendezvénysorozat sajtóösszegezését, hogy nemcsak a műsorok hallgatói, nézői háromszékiek, hanem az alkotók is. ◀

Könyvvásár Frankfurtban

ÚMSZ

▶ Elkezdődött tegnap délután a 62. Frankfurter Könyvvásár, amelyet a világ legnagyobb ilyen jellegű rendezvényeként tartanak számon. A vasárnapig tartó vásár idei központi témája a szektorban tapasztalható technológiai fordulat; az elektronikus könyvekre fektetnek hangsúlyt. Az idei rendezvényre több mint száz ország mintegy hétezer kiállítóját várják, a díszvendég ezúttal Argentína. A megnyitón Guido Westerwelle német külügyminiszter és Cristina Fernandez Kirchner argentin elnök is részt vett. A dél-amerikai ország hetven íróval képviselteti magát. A könyvvásár öt napja alatt közel ezer szerző jelenik meg a több mint 2500 rendezvényen. A könyvvásáron magyar és román stand is működik majd, a Stuttgarti Magyar Intézet szervezésében többek között Karafiáth Orsolya, Forgó Léda, Körösi Zoltán és Dunajcsik Mátyás mutatkozik be a német közönségnek. Beszélgetést rendeznek Szabó Magda *Pilátus (Die Elmente)* és Rubin Szilárd *Római Egyes (Eine beinahe alltägliche Geschichte)* című kötetéről, amelyek idén jelentek meg német kiadásban. Romániából többek között Gabriel Chifu, Dan Lungu és Varujan Vosganian tartanak felolvasást legújabb kötetekből, románul és németül. ◀

Magyar dráma más nyelveken Szekszárdon

Hírösszefoglaló

▶ Magyar kortárs szerzők darabjai német és román nyelven – jövő hétfőtől csütörtökig rendezi meg a magyarországi Szekszárdon ausztriai és romániai társulatok szereplésével a Magyar Dráma Nemzetközi Fesztiválját a Magyarországi Német Színház (Deutsche Bühne Ungarn).

A *Komámasszony, hol a stukkerek?* című klasszikus magyar abszurdjával induló színházi találkozót a pécsi Európa Kulturális Fővárosa programozathoz kapcsolódva rendezi meg a Magyarországi Német Színház a bécsi Teatro Capriale, a Targoviste-i Tony Bulandra Színház, illetve a nagyszabású Radu Stanca Nemzeti Színház német tagozatának részvételével.

A hétfői nyitóelőadáson Görgey Gábor vígjátékát, a Magyarországi Német Színház Florin Gabriel Ionescu, a német színház művészeti vezetője rendezésében mutatta be, a német nyelvű adaptáció 2009-től szerepel a német nyelvű színház műsorán.

Ugyancsak Ionescu állítja színpadra Spiró György *Csirkéfej* című drámáját, amelyet a Tony Bulandra

Színház előadásában tegnap láthatott a fesztivál közönsége.

A 2002-ben alakult, fiatal repertoárszínház román nyelven játssza az egyik legismertebb Spiró-darabot, az egyetemes drámairodalom legfontosabb szövegeinek bemutatását célul kitűző társulat számos külföldi fesztiválon, turnén szerepelt sikerrel, de most először mutatkozik be Magyarországon.

Spiró Prah című egyfelvonásosával és Mikó Csaba *Apa, avagy egy gyilkosság anatómiája* című drámájával jelentkezik szerdán a Nagyszabású Nemzeti Színház német szekciója, Brigitte Drodloff rendezésében.

A csütörtöki, záró darab a bécsi Teatro Capriale előadása lesz; a Magyarországon már nem ismeretlen független színház a vajdasági író novelláin alapuló *Bácska, Balkán* című színdarabot mutatja be a vándortársulatok mindig az adott helyhez alkalmazkodó eszközeivel. *A szerző Briliáns és Mi lesz, ha összeragadunk, mint a kutyák?* című novellái – a társulat alapítója, Andreas Kosek átdolgozásában – különleges közép-európai roadmovie-ként jelennek meg a színpadon. ◀

Díjak a formatervezőknek

Hírösszefoglaló

▶ Kihirdették hétfőn a Magyar Formatervezési Díj, valamint a cégek, vállalatok számára kiírt Design Management Díj nyertesait. A díjazott termékekből, tervek- ből kiállítás nyílik a Néprajzi Múzeumban. A 264 beérkezett pályamunkát az idén is a szociális érzékenység, az ökotudatosság és a „hétköznapi tárgyakba oltott találmányosság, kreatív megoldások” jellemzik – mondta Bendzsel Miklós, a Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar Formatervezési Tanács elnöke. A Magyar Formatervezési Díjra négy – termék, terv, diák, vizuális kommunikáció – kategóriában lehetett nevezni. A termék kategóriában a díjat a neves külföldi designer, Ross Lovegrove nevével fémjelzett, és a Velux Magyarország Kft. által vezetett fénycsatorna, „amely egyenesen a napot teszi meg villanykörtevé” kapta – fogalmazott az elnök.

A két díjazott magyar termék – Oltvai Balázs az italok lopását gátló üvegvédő bilétáért, Jári Róbert a cserélhető peremű kerékpárgyért kapott elismerést – esetében a fantáziadús és egyszerűségben is rafinált megoldásokat díjazta a zsűri. Oltvai Balázs munkája több százszáz példányban immár egy magyar-

Esztányi István bővílő újrahasznosított táskái is elismerést nyertek

kanadai cég terméke, Jári Róbert pedig Bendzsel Miklós szerint jó példa arra, hogy klasszikus termékek esetében is lehet újat feltalálni és megalkotni.

A díjakért versenybe szállók nagyobbik része 30 év alatti tervező, a pályázóknak csupán nyolcada rendelkezik cégformával. Noha a tervezők mögött sokszor nem áll megfelelő tőke, a munkák azt mutatják, szaktudással, tapasztalattal már rendelkeznek. „Az ilyen seregszemlék éppen arra alkalmasak, hogy összehozzuk őket magyar vállalkozókkal” – jegyezte meg Bendzsel Miklós.

Idén új helyszínre, a Parlament közelébe helyezték a kiállítást. A Magyar Szabadalmi Hivatal és a Magyar For-

matervezési Tanács elnöke azt mondta, így is szeretnék a politikusok figyelmét felhívni a dizájn jelentőségére, hogy egy kihelyezett bizottsági ülés a kiállítótérben kapna helyet. A pályázóknak az- zal is szeretnének segíteni, hogy vállalkozói, gyártói napot tartanak.

Diák kategóriában Koroknai Máté elefánt és béka formájú porszívója, Nagy Máté középületekbe kihelyezhető tűzvédelmi mentőmaszkja, valamint Esztányi István könnyen bővílő újrahasznosított táskái nyerték az elismerést. A terv kategória győztese Kucséra Péter munkája lett, a Pocakzene névre keresztelt, a várandós anyukáknak tervezett MP3 lejátszó. ◀

Bővíl a lexikon.ro

ÚMSZ

▶ Történelem, néprajz és irodalom témákban megkezdtek a *lexikon.ro* online enciklopédia tematikus szócikkeit publikálását, a 150 erdélyi műemlék részletes leírását tartalmazó fejezet után, további 140 erdélyi művelődéstörténeti szócikk feldolgozása és közzététele kezdődött meg. A honlap munkatársai tegnap az első tíz szócikket jelentették meg, a gyarapítás a tervek szerint napi rendszerességgel folytatódik majd. A *Romániai Magyar Lexikon* művelődéstörténeti fejezetének megírásában több mint 30 szakember vett részt. A néprajzi szócikkeket a BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszéke és a Kriza János Néprajzi Társaság szakértői csoportja készítette el. Akár az Épített örökség fejezet esetében, a művelődéstörténeti szócikkek elérhetők románul is az *enciclopediavirtuala.ro* címen, vagy közvetlenül a magyar nyelvű szócikkekből. „Tervezzük, hogy a *lexikon.ro*-n megjelent tartalmak idővel angolul is olvashatók legyenek” – hangsúlyozzák a honlap fejlesztőitől. Az új szócikkek kommentelhetők, beszúrható blogokban, megoszthatók akár Facebook-on, Twitter-en vagy más csatornákon. ◀

Filmparadicsom Csíksban

Október 10-ig dokumentumfilm-központtá alakul Csíkszereda, elkezdődött ugyanis a VI. Film.Dok Magyar–Román Dokumentumfilm Fesztivál, az ország egyetlen, magyar nyelvterületen tartott, csak dokumentumfilmeket felsorakoztató fesztiválja.

ÜMSZ

A tavalyi kényszerszünet után hétfőn este elkezdődött Csíkszeredában a VI. Film.Dok dokumentumfilm-szemle, melyen ezúttal a pénzühiány miatt kevesebb a kísérőrendezvény és a román nyelvű dokumentumfilm. „A fesztivál idén szinte csak a filmekről szól, hiszen a visszafogott költségvetésből – miután nagyobb volt az elvi támogatás, mint az anyagi segítség – szerény kísérőrendezvényekre futotta” – fogalmazott a rendezvény sajtótájékoztatóján Beke Mihály András fesztiválennök.

Bizakodó jövőkép, válságban

A fesztivál idei kiírására 150 filmet küldtek be az alkotók, a zsűri ezekből 47-et választott ki – je-

lentette be Beke Mihály András fesztiválennök, a filmes seregszemle egyik ötletgazdája hétfői sajtótájékoztatóján. Mint elmondta, a versenyben maradt filmek közül 32 magyarországi, tizenegy erdélyi magyar, négy pedig román alkotók munkája. A szervezők elmondása szerint a fesztiválozók azért láthatnak ilyen alacsony számú román nyelvű dokumentumfilmet, mert a rendezvény szűkös költségvetéséből nem futja tolmácsok alkalmazására. Ráduly Róbert Kálmán, Csíkszereda polgármestere – aki ezúttal a zsűriben is helyet kapott – azonban megjegyezte: a filmek színvonalán nem érződik a válság. „A filmek kínálata széleskörű: az ifjabb korosztályt is megszólító természetfilmekről kezdve a komoly történelmi témákat feldolgozó, valamint a Székelyföld keresztmetszetét be-

mutató alkotásokig minden megtalálható” – hangsúlyozta a csíkszeredai előljáró.

A fesztivál jövőjével kapcsolatban azonban bizakodó a stáb: az előző kulturális kormányzat nem tartotta fontosnak megrendezését, a mostani támogatja a rendezvényt, és a lehetőségekhez mérten biztosította az anyagiakat a fesztivál lebonyolításához – hangsúlyozta Beke.

Jövőbe mutató dokumentarizmus

A fesztiválra az elmúlt három évben készült, a Film.Dok-ra korábban nem jelölt dokumentumfilmeket nevezhették az alkotók néprajzi-, antropológiai-, tudományos-ismeretterjesztő-, történelmi-, képzőművészeti- és irodalmi témájú, természettel foglalkozó, valamint portréfilm, kí-

sérleti- és fikciós elemekkel készített dokumentumfilm kategóriákban. „Remélem és hiszem, hogy van jövője a dokumentumfilmnek, mint műfajnak” – mondta Beke Mihály András az MTT-nek, mintegy indokolva a különböző szekciók létét. A fesztiválon bemutatott 47 versenyfilmet (melyeket naponta 10–18 óráig láthatnak az érdeklődők) Gulyás Gyula rendező által vezetett ítések mérlegelik. A zsűri tagjai között találjuk Balogh Lászlót, a Magyar Televízió (MTV) kuratóriumának alelnökét, Vivi Drágan Vasile dokumentumfilmest és Ráduly Róbert csíkszeredai polgármestert, de Beke Mihály András fesztiválennök és Farkas György fesztivál-igazgató is részt vesz a döntéshozatalban. A fesztivál szombaton szervezett díjkiosztó ünnepségének díszvendégei Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter, Lezsák Sándor a magyar Országgyűlés alelnöke, Szócs Géza kulturális államtitkár, valamint képviselteti magát és díjat ad a Film.Dok médiapartnerként az MTV és a Duna Televízió. ◀

Száz szó

Husadik alkalommal osztották ki a napokban az anti-Nobel-díjakat, az Egyesült Államok leghíresebb felsőoktatási intézményében, a Harvard Egyetemen. Az egész procedúra szellemi atyja Marc Abrahams, aki 1991-ben alapította a díjat humor által vezérelve, ám olyan tudósok számára, akik nem a humor által vezérelve kutatnak, hanem nagyon is komolyan veszik dolgukat. A citrom-Nobeleket valódi Nobel-díjasok adják át, de az előbbiekhöz nem jár pénzjutalom, sőt, még útiköltséget is a díjazottnak kell állnia. Idén olyan kiemelkedő kutatásokért adták át az „elismerést”, mint a denevérek „franciásokolódzásáért” vagy a bálmata-kony hatékony begyűjtésének tervéért. A fenti sorokhoz nincs mit hozzátenni, magukért beszélnek. Inkább kérdeznénk. Politikusokat lehet jelölni?

(efi)

Röviden

Újabb Dallas-részeket láthatunk 2011-ben

Folytatni akarja a Dallas tévésorozatot a TNT amerikai televíziós csatorna, az új részekben Kiefer Sutherland és Josh Holloway is szerepel majd. A sajtó feltételezése szerint Larry Hagman és Patrick Duffy is feltűnik az új részekben, JR és Bobby Ewing szerepében. Az új évad John Ross (JR fia), illetve Christopher (Bobby és Pam Ewing örökbe fogadott gyereke) történetéről szól. A sorozat első részét a tervek szerint jövőben forgatják majd.

Schwarzenegger is beszédet mondott Tony Curtis temetésén

Tony Curtis magyar származású színészi hős hétfői temetésén Arnold Schwarzenegger is beszédet mondott, a magyar kormányt Bokor Balázs Los Angeles-i főkonzele képviselte. „Meg fogod csinálni! Ne törődj azokkal a fickókkal! Nekem ugyanezeket mondták, amikor idejöttem” – idézte fel gyászbeszédében a pályája elején a mentorától, Tony Curtistól kapott biztatást Arnold Schwarzenegger, Kalifornia kormányzója. Mint ismeretes, az egykori Terminátor gyámolitást kapott az elhunyt sztártól, amikor Hollywoodban lenézték idegen hangzású neve és akcentusa miatt.

Bukaresbe látogat a hi5 alapítója

Ramu Yalamanchi hi5-alapító (képiünkön) lesz a bukaresti How To Web 2010 konferencia egyik legismertebb előadója. A November 3-a és 4-e között zajló konferencia – melyen Észak-Európa közel ötszáz online szakembere találkozik – a hi5 nevű közösségi oldal alapítója az internetes ten-

Elhunyt Norman (Pitkin) Wisdom

Hírösszefoglaló

A Man szigeti Abbotswood-otthonban 95 éves korában elhunyt Norman Wisdom angol komikus, akit a nagyközönség a Pitkin-filmekből ismert leginkább. Az idős sztár az elmúlt fél év során többször is agyvérzést kapott, amitől úgy fizikailag mint mentálisan hanyatlani kezdett. „Halálakor nem szenvedett, békésen szenderedett jobblétre hétfőn, a kora esti órákban” – állt az intézmény közleményében.

Norman Wisdom 1915-ben született Londonban, szegény családban. 13 évesen otthagya az iskolát, hogy munkát vállaljon, majd beállt a hadseregbe. A második világháború idején fedezték fel tehetségét, 1946-ban főállású színésznek állt. Két év alatt a West End sztárja lett, hamarosan pedig feltűnt filmekben is. Összesen 32 tévéshowban, és 19 film-ben játszott, és mivel Enver Ho-

Norman Wisdom, a Pitkin-filmek sztárja az albán rendőrök „fogságából” az örök vadászmezőkre költözött

dzsa albán diktátor idején a Nyugat-Európai filmek közül csak az övéit játszhatták a mozik, Albániában nemzeti hőssé vált. Amikor néhány évvel ezelőtt ellátogatott

egy Albánia – Anglia futballmérkőzésre, az albánok ügyet sem tettek Beckhamre, mindenki őt éltette. A több mint hat évtizedig pályán lévő színész legismertebb

karaktere Norman Pitkin volt. A főszereplésével készült műveket még Sean Connery James Bondjai sem tudták megelőzni a bevételi listákon. ◀

Médiagnózis

A sajtóördög színe (kék-sárga?)

Ioan Ghișe, a Nemzeti Liberális Párt szenátora által benyújtott sajtótörvény-tervezet valóságos felháborodás-szókőrárat indított útjára a romániai sajtóberkekben. Érthető is, hogy miért kavart kies országunkban, ahol még elevenen, nagyon is elevenen él a kommunista cenzúra sok-sok kellemetlen emléke, ilyen kedélyvörényeket a sajtó korlátozására irányuló minden kísérlet. Úgy néz ki, hogy Románia egyes vezető politikusai be akarják vezetni a sajtóban a permanens „hadállapotot”, azzal, hogy mind az újságírókat, mind az általuk közvetített üzenetet fokozottan ellenőrizni, esetenként korlátozni akarják.

A neveléses kezdeményezésnél azonban haszfalságatöbb annak története. Ioan Ghișe szinte szó sze-

rint ugyanazzal a törvénytervezettel állt elő, mint Ion Ciochină, a '90-es újságírógenerációba tartozó újságíróegyesület tiszteletbeli szenátusának az elnöke 1999-ben. Kezdeményezését 2003-ban feledésre ítélték – akkor persze nem gondolták, hogy egy korosodó „idealista” hét év után leporolja (hogy saját fejétől, vagy valaki megkérte rá ez esetben lényegtelen), és kijelenti róla: „Ha elolvassák önök is, elejétől végéig ezt a dokumentumot, megbizonyosodnak arról, hogy az ördög nem is annyira fekete”. Azt gondolhatnánk, hogy van mit félni egy olyan országban, amely ennyire retteg az információvesztéstől, ennyire fél attól, hogy a kritikák megbéníthatják szellemileg vagy infrastrukturálisan, esetleg elhitel-

teleníthetnék vezető intézményeit, azonban ha körütekintünk, akár a szűkebb környezetünkben is, megállapíthatjuk: szinte mindent elvesztettünk már, szinte semmink nem maradt. A fekete ördög sem. Jogos a kérdés: ki az, aki fél? Ki az, aki nem szeretné, hogy kiderüljön róla az, hogy esetleg ő tud arról, hogy hova lett gyakorlatilag minden érték ebből az országból? Butaság lenne a politikusokat vádolni, hiszen az ő kiszámítható kapzsiságuk, egyetlen mandátumra kiterjedő „négyéves terveik” könnyen átláthatóak (– hála a sajtónak). Neveléses azt feltételezni, hogy a politikusok el akarják titkolni nyilvánvaló baklövéseiket, hiszen négy év alatt nem sikerülhet kiölni egy országból a közel egy év-

század alatt beléje ivódott gyanakvást, és azt, hogy valamely „honatyja” nagyobb perspektívában gondolkozzék, évtizedekkel előre. Berlusconi sajtószabadság-típró, hisztérikus megnyilvánulásai, illetve Románia szólásszabadságot érintő törvénykezésének következtetéseit szomorú „szépségtapaszkok” az alapvető emberi jogok ívein. Ijesztő, hogy a 21. században valakinek eszébe juthat az, hogy gátolja a közérdekű információk szabad áramlását. S ha már az ördög színe is megváltozott (s a sajtót is színváltozásra kényszeríti), elképzelhető, hogy az esetleges megoldást szolgáltató eszmék sem kerülhetnek be köztudatba.

Péter Árpád

denciákról, és világhálóban rejlő üzleti lehetőségekről tart előadást. Az általa alkotott közösségi portál Románia legnagyobb népszerűségnek örvendő szocializációs hálózata. A hi5.com oldal a világ ötven nyelvével érhető el, havonta körülbelül 50 milliárdnyi látogatót regisztrál. ◀

CSÜTÖRTÖK
2010. október 7.

A nap filmjei

DUNA TV, 21.30

Zsúptetős emlékek

„A tigris éve volt, de én a sárkány jegyében születtem. Zhi Yue nagymamája azt mondta, ez a gyermek a sárkány jegyében született, ezért nagy ereje lesz és a jószerencse kíséri útján. De mindaddig, míg fel nem nő, sok-sok akadály állja útját” – emlékezik a rendező gyermekekorára. Ezekből a gondolatokból indítja útjára életrajzi filmjét. Zhi Yue nem akar Bang Cangba járn.

TV2, 22.20

Amerika kedvencei

Gwen és Eddie egy nemzet álmait váltja valóra. Szépek, gazdagok, szeretik egymást, mellesken pedig molesztárok és közös filmjeik mindig boldog happy enddel végződnek. De a rajongók nem tudják, mennyire utálják egymást. Legújabb filmjük premierje előtt azonban végekképp betelik a pohár, a szélesnő latin szeretőjéhez költözne, férje kiszaladna a világból.

m1, 22.35

A halál hullámhosszán

Dr. Liz Manners sikeres rádiós műsorvezető, önéletrajzi könyvei magas példányszámban kelnek el. Egy nap kétségbeesett nő hívja fel őt a műsorában, aki erőszakos férjére panaszkodik. Liz azt tanácsolja a nőnek, hogy hagyja el férjét, ám az eset tragikus véget ér. A családott férj Dr. Mannerst hibáztatja, és mindent elkövet, hogy tönkretegyje őt. Először a házasságát dűlji fel.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúm lesztek 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közelről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 9.45 Derrick (krimisor.) 11.00 Család-barát 11.55 Európai kóstoló 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó 15.15 Kikötő - Friss 15.25 A világörökség kincsei 15.45 Clipperton, a rejtelmes sziget 16.15 Női pulzus 16.40 Közélet Kínához (ism.) 17.10 Egy kis művészet 17.15 Győztesek Világa 17.45 Zorro (am. sor.) 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese 19.50 Dunáról fúj a szél 19.55 Quo Vadis? (olasz sor.) 21.00 Híradó 21.05 Közbeszéd 21.30 Zsúptetős emlékek (kínai filmdráma, 2000) 22.10 Diplomatavadász (magyar sor.) 0.00 Sport hírek 0.05 Váltó 0.20 Papírrepülő (iráni filmdráma, 1997) 1.50 EtnoKlub (ism.) 3.00 Kikötő - Friss 3.20 Híradó (ism.)

TVR 1

7.00 Reggeli híradó 9.00 Szerelmi bizonyíték (brazil sor.) 10.00 100%-ban garantált 11.00 A világ hercegnői 11.15 A mágius szem 12.15 Életre szóló utazó 12.45 A legendás doktor Hur Jun (ism.) 13.45 Szerelem a képernyőn túl 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen izletes 14.55 A bor románul 15.00 Teleshopping 15.30 Akzente 17.00 Közérdek 17.30 Egy könyv minden hétre 17.45 Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás 18.00 Hírek 18.30 A legendás doktor Hur Jun (koreai sor.) 19.40 Sport 20.00 Hírek 10.40 A nap témája 21.00 Itéld meg te! 22.00 CSI: A helyszínelők (am.-kan. sor.) 22.55 A bor románul 23.10 Bosszúálló angyal (angol-holland filmdráma, 2001) 1.25 Báthory - A legenda másik arca (ism.)

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok 9.55 A kifutó (ismétlés) 10.55 Doktor House (sorozat) 11.55 Wayne világa 2. (amerikai vígjáték, 1993) (ism.) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (sorozat) 17.00 A médium (sorozat) 18.05 A kifutó 19.05 Greek, a szövetség (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) 22.30 CSI: Miami helyszínelők (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok 6.23 Kárpát Expressz 6.50 Ma Reggel 10.00 Úditó Szilágyi Tibor műsora 10.55 Nappali 13.01 Híradó 13.18 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Összhang 14.30 Rondó - Kisebbségi magazin 15.30 Ájtáró 16.00 Majd a DNS 16.30 A zseniális Darwin - Az ötödik emberszabású 17.25 Híradó 17.35 Körzeti híradó 17.50 Teadélután 18.50 Mindig zöldobb (auszt. sor.) 19.40 McLeod lányai (auszt. sor.) 20.30 Híradó este 20.55 Sport hírek 21.05 Jelfogó - Közéleti-politikai magazin 22.05 Az Este 22.35 A halál hullámhosszán (kan. thriller, 2005) 0.10 Szélesváson - Filmes magazin 0.40 Prizma 0.40 Hírek 0.55 Sport hírek 1.05 Ez történt Ma reggel (ism.) Közéleti műsor Benne: Híradó, sport hírek

TVR 2

7.00 Fraser és a farkas (kanadai-amerikai sor.) 8.10 Kutya, a filmsztár (olasz családi vígjáték, 2002) 10.00 Mitől híznak? 11.00 Vallomások 12.00 Hírek 12.30 Menedzsment lecke 13.30 Teleshopping 14.30 Együtt Európába 15.30 Parlamenti pártok fóruma 16.00 Fraser és a farkas (kanadai-amerikai sor.) 17.00 Hírek, időjárásjelentés 17.30 Vallomások 18.30 Bazár 19.00 Menedzsment lecke 20.00 Szabad a szembejövő sáv 21.00 Hotel Babylon (angol sor.) 22.00 Hírek, időjárásjelentés 23.00 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.) 0.00 IT zon@ (ism.) 1.00 Vallomások (ism.) 2.00 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersor.) (ism.) 3.00 Kutya, a filmsztár (olasz családi vígjáték, 2002) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Pontos sportidő 19.05 Információk (live) 20.00 Brazília-Írán labdarúgó mérkőzés (live) 22.00 Wrestling WWE PPV Night of Champions

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Srpski Ekran 10.25 Unser Bildschirm 10.55 Körzeti magazin 11.45 Kul-túra 2010 12.10 Könyveskép - Göncz Árpád: Front 12.30 Most a Buday! 13.01 Híróra 13.02 Híradó 13.16 Sport hírek 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Magyar évszázadok 15.05 Sírjaik hol domborulnak... 15.10 Körhinta Fesztiválkalauz 15.55 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai (ol. sor.) 16.45 Egy lépés előre (sor.) 17.35 Bűvölet (sor.) 18.05 Magyar retro 19.10 Ájtáró 19.35 A kis Amadeus 20.00 Házaspárba (olasz sor.) 21.00 Híradó este 21.25 Sport hírek 21.30 Házaspárba (olasz sor.) 22.30 A Pacsirta (magyar f.) 0.00 Záróra 0.50 McLeod lányai (auszt. sor.) 1.35 Mindig zöldobb (auszt. sor.)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Tűsz-fészek (am. akcióf.) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 ProTv hírek, sport 13.30 Nevsz csak (am. vígjáték sorozat) 14.00 Szemet szemért (am. thriller, 2004) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Feketéék fehéren (amerikai vígjáték, 2004) 22.15 A örökség (román vígjáték sorozat) 23.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 0.00 A rejtély (am.-kan. thrillersor.) 1.00 Feketéék fehéren (amerikai vígjáték, 2004) (ism.) 2.30 ProTv hírek, sport (ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 ittHON (ism.) Belföldi utazási magazin 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli Ébresztőshow 10.05 Te vagy az élet (arg. sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.30 Jópofa kofa (amerikai vígjáték sor.) 16.00 Celeb vagyok, ments ki innen! 17.20 A szerelem rabjai (arg. sor.) 18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.) 19.30 RTL Klub Híradó 20.05 Vacsoracsata 21.05 Fókusz 21.40 Barátok közt (magyar sor.) Utána: RTL-hírek 22.20 Esti Showder Fábry Sándorral Utána: RTL-hírek 0.10 Házon kívül - Heti magazin 0.45 Ments meg! (am. sor.) 1.40 Reflektor - Sztármagazin 1.55 Infómánia - Multimédia magazin

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon! 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz - Telefonos játék 11.15 Teleshop 12.35 A part túl messze van (am. életrajzi dráma) 14.25 Kvízó - Telefonos játék 16.00 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 16.30 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.) 17.25 Marina (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora 21.10 Aktív 21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.20 Amerika kedvencei (am. rom. vígj., 2001) Közben: Kenősorsolás 0.25 Megamánia (talk show) 0.55 Divatkréator (magyar f.) 1.25 Bostoni halottképek (am. krimisor.) 2.15 Tények Este 2.45 EZO.TV 3.40 Bazi nagy pizza (auszt. vígj., 2003)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) 8.20 Sport Florentinával 8.30 Teleshopping 9.15 A bostoniak (angol-amerikai filmdráma) (ism.) 11.30 Ház, építés, design 12.00 Focus monden 12.30 Teleshopping 13.15 Mondenii Show 14.00 Az elveszett paradicsom (am. filmdráma, 1999) 16.00 A cseresznye a tortán (reality show) 17.00 Lököttek (román vígjáték sor.) (ism.) 18.00 Hírek, sport 19.00 Fókusz Sport, időjárásjelentés 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 A skorpió megszelídítése (reality show) 21.30 Focus Monden (ism.) 22.15 Lököttek (román vígjáték sor.) 23.00 Mondenii Show 23.30 Véraldozat (am. thriller, 1997) 1.30 Hírek (ism.) 2.30 Lököttek (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitáműsor újságírókkal 8.00 Híradó 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 Keresztmetszet (ism.) Riportmagazin 11.05 BBC Click (ism.) A BBC informatikai magazinja 11.30 Negyedik (ism.) 12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Befutó (ism.) Az utánpótlás magazinja 15.30 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 16.05 Vetítő (ism.) 17.05 Arcok a liftben (ism.) 17.30 Paletta (ism.) 18.00 Híradó 18.30 Soroló 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 22.35 Lapzártá 23.05 Sziluett (ism.) 0.05 BBC Híradó (ism.) 0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség 7.00 Egyszer egy ilyet vezetni! - Cadillac XLR 8.00 Újjáéprítők - Motley Cruiser 9.00 Halálos fogás 10.00 Piszkos munkák 11.00 Végzetes másodpercek 12.00 Amcsi motorok - OCC Band motor 13.00 A túlélés törvényei - A túlélés művészet 14.00 Állítólag... - Koporsó 15.00 Piszkos munkák 16.00 Hogyan készült? 17.00 Halálos fogás - A zsákmány nyomában 18.00 Végzetes másodpercek 19.00 Túlélés törvényei - A Yukon-folyó 20.00 Állítólag... - A végén csattan 21.00 Hogyan készült? 21.30 A tenger gladiátorai - Sodró hullámok 22.30 Halálos fogás - Vihar False Pass-nél 23.30 A túlélés törvényei - Románia 0.30 Cella-napló - Tennessee 1.30 Miami alvilág 2.30 Végzetes másodpercek

ACASĂ

9.45 Rosalinda (sorozat) 11.15 Elátkozott paradicsom (sorozat) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.15 Viktória (sorozat) 16.30 Rosalinda (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Szerelem és becsület (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Hét bűn (sorozat)

FILM+

8.10 Műgyűjtők és gyilkosok (koprodukciós krimi) 10.00 Televíziós vásárlás 13.10 Holtak hálójában (amerikai-angol thriller) 14.50 Don Juan deMarco (amerikai film) 16.35 Vakrepülés (német-amerikai vígjáték) 18.40 Tűzhányó New Yorkban (am. film) 20.25 Szárguló bosszú (amerikai akciófilm) 22.10 Alien Hunter - Az idegen vadász (amerikai akcióf.) 23.50 Hegylakó 2. (angol-francia-argentin akciófilm)

KANAL D

8.00 Orovosok 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának 5 12.30 Hírek 13.15 Ezel (török sorozat) 14.45 Légy az anyém 17.00 Aliye (soozat) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Menyet anyának 5 (reality show) 20.30 Szegény gazdag gyerekek 22.00 Ezel (török sorozat) 23.30 Apja lánya (reality show) 1.30 Ezel (török sorozat) (ismétlés) 2.45 Szennvedélyes történetek

HÁLOZAT

10.00 Terhes torna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Öko-Házak 15.00 Szentföldi szent helyek üzenete 15.30 A császár cirkálója 16.00 Zodiákus 18.00 A megregulázott fény 18.30 Infómánia 19.00 Helyszín 19.30 Túlélni az élet játékait (am. akcióf., 1987) 21.35 Hírháló 22.00 Harc az életért (amerikai akciófilm) 0.00 Voodoo (kanadai-amerikai horror)

Október 6., szerda

Az év 41. hete és 279. napja, hátravan 86 nap

Ma **Brúnó, Renáta** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Brúnó germán eredetű német névből származó férfinév. Jelentése: barna. A Renáta a Renátusz férfinév női párja. Holnap **Amália** napja van.

romszor annyi, mint az én fizetésem – mondja az óvónéni.

– Persze, de ő azért a pénzért dolgozik is, te meg csak itt játszol velünk egész nap!

Recept

Zöldeséges zúzaragu

Hozzávalók: 1/2 kg csirke-zúza, 1 fej hagyma, 3 gerezd fokhagyma, 1 db paradicsom, 1/2 db paprika, 1,5-2 dl fehér bor, 1 cukkini, 3 fej gomba, 1 doboz kukorica-konzerv, 2 dl tejföl, olaj, delikát, pirospaprika, bors.

Elkészítés: A hagymát apróra vágjuk, és az olajon megfuttatjuk. Hagyományos pörköltalapot készítünk lecsósan, erre tesszük rá a zúzát. Majd miután átforgattuk, felöntjük a borral, és rádobjuk az apróra vágott fokhagymát. Amikor már a zúza majdnem készen van, hozzátesszük a kockára vágott cukkinit, gombát, és a lecsepegtetett kukoricát. Hagyjuk kicsit párolódni, de figyeljünk, nehogy szétfőjön a cukkini. Utolsó lépésként ráesszük a tejfölt és össze rotytantjuk.

Évfordulók

- 1848-ban Bécsben forradalom tör ki. Latour császári hadügyminisztert meggyilkolják, a császári udvar Olmützbe menekül.
- 1849-ben Pesten kivégzik gróf Batthyány Lajost, Magyarország első alkotmányos miniszterelnökét.
- 1849-ben Aradon kivégzik a szabadságharc 12 honvéd tábornokát és egy ezredesét.
- 1889-ben Párizsban megnyílik a Moulin Rouge táncos revüszínház („cabaret”).

Vicc

Pistike meséli az óvodában az óvónéninek:
– Képzeld, az én apukám havonta 3000 lejt keres!
– Nahát, az majdnem há-

Gondolatjel

Visky István rovata

A szellemes visszavágás olyasvalami, ami huszonnégy órával később jut az ember eszébe. Az egymással való vitáink – úgy tűnik – elkerülhetetlenek. Vitáinknak van ugyanakkor egy igen érdekes jellemvonása: az igazán frappáns, találó és csipős válaszok mindig utána jutnak eszünkbe. Szinte minden vitánk után ott kavarnak bennünk a

jobb nál jobb válasz lehetőségek, és igen sajnáljuk, hogy azok nem jutottak eszünkbe ott, a vita hevében. Sajnáljuk a másik ember elegáns és kiméletlen megalázásának elszalasztását. Lehet, hogy lelkünk legmélyén működik valami, ami megakadályoz abban, hogy hideg és pusztító válaszokat adjunk. Lelkünk mélyén talán szeretjük a másikat.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Az elmúlt napok eseményei teljesen kifárasztották, ezért most nem tudja a maximumot nyújtani.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Megismerkedik egy egyénnel, aki csodálatos egyéniséggel teljesen lenyűgözi. Az üzleti hírek felvidítják, de kerülje el a kockázatosakat.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Ne hagyja, hogy bárki eltántorítsa eredeti elképzeléseitől. Mindig az első gondolata a legjobb. Kisebbségi összejövetelen remekül elbeszélget ismerőseivel.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A holdsarló láttán nosztalgikus gondolatai támadnak, de ne feledje, a régi idő letűnt. Ebben az időszakban csak a jövő számít.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Sok a hamis, tettetett jóakaró a környezetében, ezért ne bizzon olyanban, aki hálával tartozik Önnek.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Ereje kiteljesedik, vállalkozó szellemű lesz, mert a Hold a Szűz jegyében jár. Ha elég határozott, akkor saját akarata szerint irányíthatja az eseményeket.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Mérleg-jegyű mindig tanul, persze nem feltétlenül az iskolapadban ülve. A földközépen járó Hold kedvez a tehetség kibontakozásának.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Nemcsak anyagi biztonsága fokozódik, hanem az eddigieknél jóval magabiztosabb lesz. Vigyázzon, üzleti titkaiba ne avasson be senki.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Továbbra is jól veszi az akadályokat. Teljes erőbedobással dolgozik. Minden kis feladat közelebb viszi a céljaihoz.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Ha jó időben és jó helyen áll elő új ötleteivel, könnyen szerezhet magának társakat és támogatókat is.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A mai napon a pénzügyek és a baráti kapcsolatok kerülnek előtérbe. Idősebb kollégáját érdemes végighallgatni, mert remek ötleteket közöl.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Bátran nézzen szembe a problémákkal, és igyekezzen megoldani azokat. Egy beszélgetés során végre sikerül tisztázni néhány vitás kérdést.

Ma

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Változóan felhős lesz az ég, napsütésre főként a délelőtti órákban számíthatunk. Kisebbségi eső, zápor inkább csak a hegyekben, illetve a déli területeken fordulhat elő. A keleti szél megélénkül, időnként megerősödik.

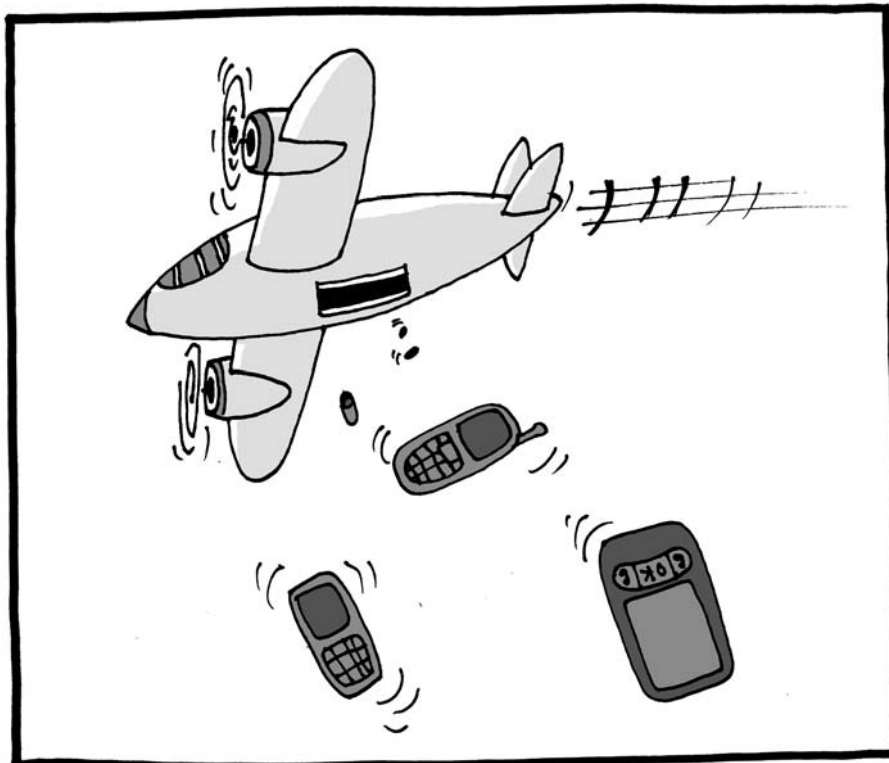
A következő napok időjárása

Csütörtök
13°C
A néhány órás napsütés mellett többször megnövekedhet a felhőzet. Elszórtan zápor is lehet.

Péntek
12°C
Nyugaton többnyire napos időre lehet számítani, keleten több lesz a felhő.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	6°C
Brassó	11°C	0°C
Bukarest	12°C	6°C
Csikszereda	11°C	0°C
Kolozsvár	14°C	3°C
Marosvásárhely	15°C	5°C
Nagyvárad	17°C	9°C
Szatmárnémeti	17°C	2°C
Temesvár	16°C	6°C

Támadás

Horváth István

***	POHARBA TÖLT	FINOM BURNÓT-FAJTA	ÜREG VEGE!	SÜRÜN	BÁZIS (RÓV.)	KIS... ZENE (MOZART)	REDÓ	CSURGÓ	SZAPORITÁS
IDŐS MEZŐGAZDASZ									
JÓKORA					LEPEGETŐ A KÖZÉP-PONTHÓZ KÖZEL				
TELEP SZELE!			AMELY SZEMÉLYNEK KUTATÓ						
***	DRÁGAKÓ KÖZELEBB				TRIPLAZVA: TÁNC FÁT MINTAZÓ				
A JÓD VEGYJELE		NEM ARRRA LENT					GARÁZS VEGE! HAMISAN JÁTSZIK		
FÉMTARTALMU KÖZET								FÉLIG! FOGADÁSÁRA	
AZ ELEJÉN					KÁZUS TEFLON-DARAB!				
BÁNATOS				ETTŐL LEJEBB ERŐ JELE					
NAGYZOLÁS									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Híttér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószervezők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyószentmiklós), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Síke Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Elfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

MÉDIAPARTNEREK

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
Radio 88 FM

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Liga 1: elveszett gólcipők

Turós-Jakab László

▶ A Ghencea úti féltucat gól ellenére találatokban viszonylag szegény volt a labdarúgó-Liga 1 tizedik fordulója, amelyben nem kevesebb, mint kilenc gárda, azaz a csapatok fele maradt gólképtelen. A házigazdák 16, a látogatók pedig csak 5 alkalommal zörgettek meg a hálókat, az egyetlen vendégsiker (Oțelul) mellett a Vaslui, az Urziceni és a Marosvásárhely tudott pontot szerezni idegenben. Hétfőn este a vásárhelyiek gyenge színvonalú, gól nélküli találkozón raboltak pontot az újonc Victoria Brănești-től, de ennek ellenére nem tudták elkerülni a kieső zóna közelségét.

A Dinamo otthonában (is) győztes galaciakra most már mindenki odafigyel, s a meglepő listavezető Oțelul mögé immár a továbbra is veretlen Temesvár is felzárkózott. Résen van a Rapid és a Steaua is, megbízhatóan araszol a Gaz Metan, a Vaslui pedig a csapattulajdonos és a spanyol sztáredző, Lopez Caro „nyílt háborúja” dacára közelít a dobogóhoz.

Bár a hangulat továbbra is feszült Sorin Cârțu vezetőedző és az egyre inkább mellőzött olasz idegenlégiósok között, a CFR 1907 megkezdte a felzárkózást. Mélyül a válság a Dinamónál, hiszen a piros-fehérek immár öt fordulója nyeretlenek, s legutóbbi három hazai mérkőzésüket elvesztették.

Utoljára augusztus 21-én, Marosvásárhelyen nyertek a „vörös kutyák” (6-2), akik azóta egyetlen pontocskát szereztek, Brassóban.

A Nicolae Badea vezette igazgatótanács azonnali hatállyal menesztette az addig a sportigazgatói tisztséget betöltött Constantin Danilescu és Florin Pruneat is. Anyagi problémákról is suttognak, de Ioan Andone szerint a legnagyobb baj, hogy sántít a csapatjáték. „Hogy mennyire nem elég az, hogy sok egyéniségünk van, az az Oțelul ellen is bebizonyosodott. Szerényebb képességű, de töretlen küzdőszellemű játékosok jó csapatjátékával nyertek a galaciak” – vélekedett a vezetőedző, akinek széke a gyenge sorozat el-

lenére egyelőre nincs veszélyben. Október közepén a Steaua lesz a vendég az örökrangadón, s Andone szerint egy újabb vereség búcsút jelenthet a bajnoki álmoktól.

A mostani 21-gyel a gólok száma 236-ra nőtt, a fordulónkénti átlag továbbra is 24 alatt van. A forduló két tizenegyesét Kolozsváron ítélték meg a címvédő CFR 1907 javára: Cadu betalált, Peralta viszont hibázott. A Gaz Metan brazil csatára, Eric de Oliveira 8 gólt lőtt, míg Stancu (Steaua) már csak eggyel kevesebbet. Herea (Rapid) és Cl. Niculescu (Kv. U) 6-6, N'Doye (Dinamo), L. Ganea (Dinamo) és Varga (Sportul) pedig 5-5 alkalommal talált be.

A péntek-szombati Eb-selejtezők miatt csak október harmadik hétvégéjén folytatódik a pontvadászat. **A 11. forduló másora:** Rapid–Astra, Marosvásárhely–Temesvár, Kolozsvári U–Victoria Brănești, Pandurii–Sportul Studențesc, Vaslui–Kolozsvári CFR 1907, Brassó–Univ. Craiova, Dinamo–Steaua, Oțelul–Gloria, Unirea Urziceni–Gaz Metan. ◀

A táblázaton						
1. Oțelul	10	7	1	2	13-8	22
2. Temesvár	10	5	5	0	17-12	20
3. Rapid	10	5	3	2	18-7	18
4. Steaua	10	5	3	2	16-10	18
5. Gaz Metan	10	4	4	2	13-7	16
6. Vaslui	10	4	3	3	12-11	15
7. Dinamo	10	4	2	4	25-21	14
8. Kv. U	10	4	2	4	14-18	14
9. Craiova	10	3	4	3	14-11	13
10. Urziceni	10	3	4	3	6-8	13
11. CFR 1907	10	3	3	4	14-14	12
12. Astra	10	2	6	2	12-12	12
13. Brassó	10	2	5	3	9-12	11
14. Vásárhely	10	3	2	5	9-17	11
15. Gloria	10	2	4	4	12-13	10
16. Brănești	10	2	3	5	11-19	9
17. Sportul	10	2	1	7	15-21	7
18. Pandurii	10	1	3	6	6-15	6

A Gaz Metan brazil csatára, Eric de Oliveira 8 gólt lőtt, ezzel ő a román labdarúgó élvonal jelenlegi gólkirálya

Bundabotrány, magyar módra

Labdarúgás

ÚMSZ

▶ A 2009 tavaszi Újpest–Honvéd labdarúgóbajnoki mérkőzés is szerepel azon találkozók között, amelyeket a tavaly novemberben kitört fogadási botrány ma kezdődő perének gyanúsítottjai befolyásoltak. A vád szerint a négy német férfi 38 esetben, mintegy 370 ezer euró értékben vesztetett meg futballistákat és játékosvezetőket Magyarországon, továbbá Németországban, Belgiumban, Szlovéniában, Horvátországban és Svájcban. A felvett nyereményt 1,6 millió euróra becsülik. A magyar pontvadászatból a 2009. április 24-én játszott és 3-0-s hazai győzelemmel végződött Újpesti TE–Budapest Honvéd-mérkőzést nevezi meg a német hírügynökség.

A mostani ügyben a Bundesliga 2-ből az Augsburg–Osnabrück (2009. április 17., 3-0) összecsapás is érintett. Ezen a találkozón Torghelle Sándor, a hazaiak csatára is szerepelt, míg Szabics Imre a cserepadon kapott helyet.

Az ügyészség szerint összesen 15 német másodosztályú találkozót bundáztak meg a vádlottak, emellett a szlovén és a horvát élvonalból egy-egy, Svájcban hét,

Belgiumból pedig három második vonalbeli meccset befolyásoltak.

A *Der Spiegel* szerint az ügy fővádlottja a 55 éves Nürettin G., aki összesen 158 meccs befolyásolásában gyanúsított. Két társa mellett a Schweinfurt egy korábbi labdarúgója, Kristian S. is a vádlottak között található, akit egy korábbi fogadási csalási ügyben 8400 euró pénzbüntetésre ítélték. Tavaly novemberben a bochumi államügyészség jelentette be, hogy a gyanú szerint kilenc ország – köztük Magyarország is – érintett a legújabb fogadási botrányban, melynek felgöngyölítésében kezdettől fogva közreműködik a saját vizsgálatot is folytató európai sportági szövetség. Az UEFA az előzetesen gyanúsítottnak talált 40 mérkőzés közül tovább vizsgál hét nemzetközi kupatalálkozót – többek között a Fenerbahçe–Budapest Honvéd-Európa Liga-selejtezős párharc július 30-i első, isztambuli mérkőzését (5-1) –, s a Honvédot is beleértve öt klubot nevezett meg érintettként.

Az UEFA júniusban Mészáros Norbertet 2011 végéig, Vukasin Poleksicet 2012. június 30-ig eltiltotta, mert a bajnok és Magyar Kupa-győztes Debrecen két játékosa nem tett eleget a jelentési kötelezettségének, amikor megpróbálták őket megvesztegetni. ◀

Zöld utat adott az UEFA az ukrán-lengyel Eb-nek

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) illetékesei mindent rendben találtak az ukrán-lengyel közös rendezésű Európa-bajnokság előkészületeivel kapcsolatban, így zöld utat adtak a négy-négy házigazda városnak. „Úgy érezzük, Ukrajna képes arra, hogy befejezze a munkálatakat a viadal kezdetéig” – mondta Michel Platini, az UEFA elnöke. Martin Kallen tornaigazgató még májusban úgy nyilatkozott, hogy Lengyelország akár egyedül is képes lehet megrendezni a kontinensviadalt, abban az esetben, ha az ukránoknak nem sikerül megoldaniuk a problémákat.

Lengyelországban Wrocław és Poznan három csoportmérkőzésnek ad otthont, Gdansk pedig további háromnak és egy negyedöntőnek. Varsó három csoportmeccsnek, közte a Lengyelország részvételével esedékes nyitónak ad otthont, majd egy-egy negyedöntőnek és elődöntőnek. A lengyel válogatott második csoportmérkőzését is a fővárosban vívja, a harmadikat pedig Wrocławban.

Ukrajnában Harkiv és Lviv három-három csoportmérkőzést rendez, Donyeck pedig hárome csoportmeccset, majd egy-egy negyedöntőt és elődöntőt. Kijevben három csoportmérkőzés és egy negyedöntő mellett a nagy finálét bonyolítják le. A D-csoportba osztott ukrán válogatott egyszer Kijevben, majd kétszer Donyeckben lép pályára.

A poznani stadiont szeptember 20-án adták át, a gdanski ünnepélyes felavatása 2011. elejére, a varsóié pedig jövő év júniusára várható. Wrocławban kissé késnek a munkálatok, de nem lesz gond.

A donyECKi és harkivi stadionok már készen állnak, a kijevi Olimpiai stadion jövő év júniusára lesz kész. Az ukrániai Eb-házigazdák közül csak a Lvivinél észlelhetők késések, de 2011. nyarán ott is szalagot vághatnak.

A 2012-es labdarúgó-Európa-bajnokság csoportbeosztását 2011. december 2-án sorsolják ki. A kontinensviadal június 8-a és július elseje közt zajlik le, 16 válogatott részvételével. Ez lesz az utolsó ilyen formátumú Eb, 2016-ban ugyanis már 24 csapat indul. ◀

Röviden

Új ruhában az EL 2012-től

Az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) végrehajtó bizottsága úgy döntött, hogy a hat legelőkelőbb helyen rangsorolt bajnokság kupagyőztese a 2012/2013-as szezontól kezdve automatikusan a főtáblán szerepelhet az Európa Ligában. Ha a kupagyőztes már kvalifikálta magát a Bajnokok Ligájába, a második helyezett csapat selejtezőre kényszerül. Az UEFA rangsorában jelenleg az angol, a spanyol, az olasz, a francia, a német és az orosz bajnokság található az első hat helyen.

Felfüggesztve Nigéria FIFA-tagsága

A FIFA végrehajtó bizottsága felfüggesztette Nigéria tagságát, miután az ország kormányának beavatkozott a sportág belügyeibe. Azért döntöttek így, mert bírósági eljárás indult a nemzeti szövetség végrehajtó bizottságának tagjai ellen, illetve a főtáblán a kormány nyomására volt kénytelen lemondani posztjáról. A döntés következtében a nigériai válogatottak semmilyen, FIFA égisze alá tartozó mérkőzésen nem léphetnek pályára.

Budapest póló-Eb-re pályázik

A Magyar Vízilabda-szövetség (MVL SZ) pályázatot nyújt be, hogy Budapest rendezhesse a 2014-es vízilabda-Európa-bajnokságot. Az MVL SZ elnöksége felhatalmazta Martin György elnököt, hogy a kandidálással kapcsolatos lépéseket tegye meg. A hírek szerint Isztambul is szeretne az esemény házigazdája lenni.

Magyarok a boks-Európa-kupán

Az Európa-bajnok Bacskai Balázs, illetve az idei Eb-n ezüstérmes Káté Gyula személyében két magyar szereplője is lesz az október 23–24-én sorra kerülő első ökölvívó Európa Kupának. A nemzetközi szövetség (AIBA) európai szekciója, az EUBC kezdeményezésére életre hívott viadalra minden súlycsoportból a kontinens négy legjobbját hívták meg, így az európai elit csapat majd össze egymással az ukrán Harkiv városában.

Több a pénz az Australian Openen

Rekordösszegű pénzdíjon osztoznak a teniszezők a jövő januári ausztrál nyílt bajnokságon, az Australian Openen. A szervezők keddi bejelentése szerint 25 millió ausztrál dollár lesz a szezon első Grand Slam-versenyének összdíjazása, melyből a férfi és a női győztes egyformán 2,2 milliót kap majd, az egyes finálék vesztesei pedig 1,1 millióval gazdagodnak. A ausztráliai viadal ezzel túlszárnyalja a másik három GS-torna eddigi legmagasabb pénzdíját.

Pérez a Sauber új pilótája

A 2011-es világbajnokságon Sergio Pérez lesz a Forma-1-es Sauber-istálló új pilótája. Pérez a Rodriguez testvérek, Moises Solana és Héctor Rebaque után az ötödik mexikói F-1-es pilóta. A húszéves Pérez az idén a GP2-sorozatban az előkelő második helyen végzett, csapattársa a 2011-es szezonban a japán Kobajasi Kamui lesz. Az idén a Sauber a Kobajasi–Pedro de la Rosa-kettőssel kezdett, az olasz GP után azonban a spanyolt menesztették, és a német Nick Heidfeld ugrott be a helyére volán mögé.

Szász Sándor jól lovagol

Nagyon jó teljesítménnyel a magyar Szász Sándor a harmadik helyen áll a 120 fős mezőnyben a díjugratás első szakasza után az egyesült államokbeli Lexingtonban zajló Lovas Világjátékokon. A pénteken véget érő versenyszámban az amerikai Mario Deslauriers vezet honfitársa, McLain Ward előtt a hétfői vadászugratás után. Csapatban a kétszeres olimpiai bajnok amerikaiak az első, őket a németek és a franciák követik. A magyarok - Szász, Hugyeczi Mariann, Kovács Henri összeállításban - a 11. helyen állnak.